

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Disquisitio VI. Expenduntur, quæ Ludovicus Ellies du Pin in sua circa antiquam Ecclesiæ disciplinam Dissertatione quinta adfert adversùs Romani Pontificis in rebus Fidei infallibilitatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

masi ad Paulinum Antiochenum in collect. Rom. Hollstenij par. 1. & P. Labbe tom. 2.

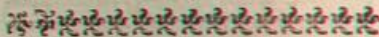
39. Leonis testimonium confirmat his verbis Gregorius VII. in lib. 8. epist. 1. quæ est ad Simandensem Archiepiscopum: Quæ (Ecclesia Romana) per B. Petrum, quasi quendam privilegio ab ipsis fidei primordiis à sanctis Patribus omnium Mater Ecclesiarum adstruitur, & ita usque in finem semper habebitur, in qua nullus unquam hæreticus præfuisse dignoscitur, nec unquam præficiendum, præsertim Domino promittente, confidimus. At enim Dominus Iesus: Ego rogavi pro te, Petre, ut non deficiat fides tua. Hunc locum profert Launojus, ut verba illa, Ego rogavi pro te, ostendat, non de solo Romano Pontifice, sed de Ecclesia Romana esse accipiendam. Sed patet, sanctum illum Pontificem hoc privilegium Ecclesie Romanæ eâ tantum de causâ tribuere, quod illi Petri successor præsit. Hoc significat particula illa, enim Ideo enim Ecclesia Romana est mater omnium aliarum, quia ei nonquam præfuit, neque præficietur hæreticus. Ideo non est præfectus, neque præficietur hæreticus, quia Dominus rogavit pro Petro, ut non deficeret fides ejus, scilicet neque in ipso, neque in ejus successoribus.

100. Superfluum esset, posteriorum Pontificum hæc de re testimonia proferre, cum nemo dubitet, eos suum in fidei questionibus iudicium irreformabile affirmasse. Unicum igitur duntaxat adducam, scilicet Innocentij III. qui verba Innocentij I. quæ principio retulimus, interpretabitur, si tamen cuiquam possunt videri obicura. Igitur Innocentius III. in epist. ad Episcopum Arelatensem docet, majores causas, & præsertim, quæ ad fidem pertinent, ideo ad Romanum Pontificem esse referendas, quod indefectibilis sit ejus, ut Petri, fides. Majores, inquit, Ecclesie causas, præsertim articulos fidei ad Petri Sedem referendas intelligit, qui novit, pro eo Dominum exorasse, ne deficiat fides ejus.

101. Notat Launojus, Innocentium non dicere id, quod ad Sedem Apostolicam judicandum refertur, ibi certè, & sine ullo erroris periculo judicatum iri. Quid igitur sibi volunt illa verba, quæ rationem continent, cur causæ fidei ad Petri Sedem referendæ sint; Dominum exorasse, ne deficiat fides ejus? Nam si certè & sine ullo erroris periculo judicatum non eunt, Dominus quidem oravit, sed non exoravit. Exorasse autem Innocentius, & plures alij affirmant. Apertius mentem suam explicat Innocentius serm. 2. in consecrat. Pont. Max. Nisi enim ego solidatus essem in fide, quomodo possem alios in fide firmare? Quod ad officium meum vocatur specialiter pertinere; Domino protestante: Ego inquit, pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. Rogavit & impetravit: quoniam exauditus est in omnibus pro sua reverentia. Et ideo fides Apostolica Sedis in nulla unquam turbatione defecit, sed integra semper, & illibata permansit, ut Petri privilegium persisteret inconcussum. Jam etiam supra vidimus, Innocentium I. ægrè tolisse, quod sancta Sedes super ipsam questionibus secundò

consuleretur, quasi non esset indubitata prima ejus sententia.

Agnoscant omnes, etiam Gallicani, hujus relationis necessitatem, cujus tot leguntur exempla Episcoporum sanctitate insignium, præsertim lux nationis jam à primis sæculis, ut S. Victoricij Rotomagensis, S. Exuperij Tolosani, S. Cæsarij Arlatensis; & aliorum circa disciplinam; aliorum circa fidem, & mores, ut jam olim S. Leo Magnus ad Episcopos provincie Viennensis scripserit: Nobiscum itaque fraternitas vestra recognoscit, Apostolicam Sedem pro sui reverentia à vestra etiam Provincie Sacerdotibus innumeris rationibus esse consultam, & per diversarum, quemadmodum vetus consuetudo poscebat, appellationem causarum, aut retractatam, aut confirmatam fuisse iudicia. Sed unde oritur illa necessitas consulendæ sanctæ Sedis in causis majoribus, præsertim articulos fidei contingentibus, nisi ex eo, quod pro Petro Dominus exoraverit, ne deficeret fides ejus, ut inquit Innocentius III. ac plures alij jam citati? Quisnam autem ex tot antiquis Episcopis Gallicanis, hujusmodi causas ad Apostolicam Sedem referentibus, existimavit reformandum, aut reformabile esse illius iudicium?

DISQUISITIO VI.

Expenduntur, quæ Ludovicus Ellicius du Pin in sua circa antiquam Ecclesie Disciplinam Dissertatione quinta adfert adversus Romani Pontificis in rebus Fidei infallibilitatem.

Ellicius in sua præsentis Dissertationis I. quintæ Præloquio sequentia fuit præfatus. Primò. Cum ea communis sit omnium hominum conditio, ut multis ac varijs erroribus sint obnoxij, nullum præstantius mori aliquid minus à Deo concedi potest, quam ut aliquibus in rebus saltem non possit, præsertim verò in ijs, quorum cognitio, licet necessaria, rationis tamen viribus haberi non potest. Hinc nullum majus Romanis Pontificibus privilegium tribui potuit, quam certum & infallibile in rebus fidei definiendis iudicium. Sed quo majus & excellentius est istud donum, eo diligentius cavendum est, ne illud temerè ac sine fundamento ipsis ascribamus: nam præterquam quod indignum est, alicui auctoritatem eam, quæ ipsi non competit, tribuere, nihil magis periculosum, quam eum, qui possit errare, infallibilem credere: si enim contingat, eum de factis errare, necessario in errorem ducuntur, qui eum deficere minime posse arbitrantur, cum ei auctoritati, quæ putatur infallibilis, adherendum omnino sit. Igitur Romani Pontificis infallibilitatem credere nemo debet, nisi tam perspicue demonstretur, ut nullus dubitationi supersit locus. Nam nisi omnino certum sit, eum esse infallibilem, qui potest ejus iudicium pro certo & infallibili haberi? Quippe si probabile tantum est, Pontificem esse infallibilem, potest id etiam esse falsum; quod si falsum id esse potest, potest in particulari iudicium quodlibet Papa esse falsum.

Ffff

Quo.

Quomodo ergo dicitur infallibile iudicium, quod potest esse falsum? Itaque qui Pontificis defendunt infallibilitatem, tenentur apertissime demonstrare, istud privilegium ei à Deo concessum esse, hoc autem aliter probare non possunt, quam ex Scriptura & traditione: quare si ex neutro capite palam & aperte id ostendant, actum est de illà infallibilitate Pontificià.

2. Secundò. Quòd ij, qui Pontificis Romani infallibilitatem propugnant, non id sibi volunt, Romanos Pontifices prorsus & quocumque in casu esse infallibiles: imò fatentur, eos non secùs ac ceteros mortales sæpe errare ac decipi; sed tunc eos errare non posse perhibent, cum ex Cathedra loquuntur, quæ vox antiquis omnibus Theologis hoc in negotio ignota, à recentioribus est excogitata.

3. At quamvis omnes infallibilitatis Pontificiæ assertores de ea conveniant, in ejus tamen sensu assignando multùm à se invicem discrepant: quibusdam loqui ex Cathedra, idem est ac cum Concilio loqui; sed isti non tam videntur infallibilitatem Pontifici tribuere, quàm Concilio. Alij ex Cathedra loqui, idem sonat ac secundùm Scripturam & traditionem loqui; quæ quidem expositio nihil magis tribuit Pontifici, quàm cuiilibet alijs; certum enim est, cum non errare, qui secundùm Scripturam & traditionem loquitur: sed illud queritur, quomodo, & an certò scribi possit, Pontificem secundùm Scripturam & traditionem loqui? Quòd si cuiilibet examinare liceat, ruit profectò infallibilitas illa Pontificià. Alij sic explicant illud ex Cathedra loqui, ut idem sit ac loqui, re maturè & diligenter examinata. Vulgatissima expositio verborum istorum, quam Cajetanus, Bellarminus, Duvallius, & alij subministrant, hæc est, Pontificem loqui ex Cathedra, cum circa fidem, aut bonos mores Ecclesiam docet, sed nec ista nodum planè solvit; ulterius enim queritur, unde cognoscatur, utrum Ecclesiam doceat universam, an verò, ut prius loquatur. Hic eis aqua hæret; quidam dicunt, Pontificem tunc censeri Ecclesiam docere, cum Decretalem condit, alij, cum consultus respondet; nonnulli, cum Bulla ejus certo tempore ad valvas S. Petri affixa est, quo nihil ineptius dici potest. Ceterùm inde colligitur, quanta sit eorum, qui Pontificem Romanum infallibilem esse docent, in suà opinione tuendâ anxietas & inconstantia, ex qua de ejus falsitate præjudicari quodammodo potest. Enimverò ut certi esse possimus de infallibilitate iudicij alicujus à Romano Pontifice lati, debemus habere certam regulam, per quam manifestè cognoscamus, hoc istorum de numero esse, quæ necessariò infallibilia sunt; at nondum de ejusmodi regulâ convenit inter eos ipsos, qui Pontificem infallibilem esse prædicant, sed hi quidem unam, alij verò aliam conditionem ad certitudinem alicujus iudicij Pontificij requisitam esse contendunt, ac proinde necesse est, iudicium illud in dubium ab aliquibus revocari, quòd ab alijs pro certo & infallibili habebitur.

4. Quomodo ergo quisquam potest esse certus, hoc vel illud iudicium de numero infallibilium esse, cum secundùm aliquos in dubium revocari possit, secundùm alios de eo dubitare, sit nefas: ergo hic epòchein oportet, & neutrum iudicium pro infallibili habere. Sed his præmissis, Romanos Pontifices aut solos, aut cum suâ Romanâ Synodo, etiam cum ex Cathedra loqui perhibentur, in iudicando falsi posse, ostendamus.

Ad hoc autem sufficeret, adversa opinionis argumenta refellere, quia ipsorum est (ut observamus) probare ex Scriptura, & traditione, Pontificem Romanum inerrantia privilegio gaudere; quapropter nobis satis esset, argumenta, quibus hæc re conantur, inania demonstrare, nec opus foret, rationibus & exemplis docere, Pontifices in definiendo errare posse, & de factò erravisse; sed quia non nocet (ut loquuntur) abundantia luti, nitramque nos, Deo dante, præstabimus.

Hæc per Ellicium aliter in ipso equidem hujus Dilquisitionis decursu refutabuntur, consultum tamen ducimus, in fine illius subnecti e Corollarium, in quo summaria eorum Ellicianorum in Præloquio adductorum discursuum, Papam quæ ex Cathedra loquentem complectentium, exhibebitur contentio.

S. I.

Expenduntur Ellicij argumenta contra infallibilitatem Romani Pontificis desumpta ex sacris Litteris, veterisque Ecclesiæ disciplinâ.

ARGUMENTUM I. Ellicij.

Romanum Pontificem non esse infallibilem, i. nititur hic Theologus probare ex Galat. 2. v. 14. ubi Petrus à Pauloreprehensibilis fuisse perhibetur, acculaturque ad eodem, quòd non rectè ad Evangelij veritatem ambularet, quòdque gentes autoritate suâ ad judaizandum impelleret. Jam verò si potuit Petrus adversus veritatis regulam, quam postea Ecclesiæ secuta est, cogere gentes ad judaizandum (ut observat Augustinus) cur non poterunt Petri successores contra veritatis regulam aliquid aut docere, aut faciendum præscribere? Hæc verò ratio non à nobis primùm inventa est, sed ab Augustino centies inculcata: is enim ex hoc loco sapius concludit, nullum omninò Episcopum, nullam Synodum Provincialem esse infallibilem. Sic lib. 2. de Baptismo cap. 1. ita ratiocinatur.

Si quisquam nunc cogat, circumcidi aliquem more Judaico, & sic baptizari, multò amplius hoc dicitur genus humanum, quàm si aliquis cogat rebaptizari, quapropter cum Petrus illud faceret à Paulo posteriore corrigitur... quando scilicet & fortiss, quod per universam Ecclesiâ statuta firmatum est, vel unius Episcopi auctoritate, vel unius Provincia Concilio præferendum est. Ante Augustinum verò Cyprianus idem ex isto Apostoli Pauli facto intulit in epist. ad Quintum; Nam nec Petrus, quem primum Dominus elegit, & super quem edificavit Ecclesiam suam, cum sciam Paulus de circumcissione postmodum disceptaret, vindicavit sibi aliquid insolenter, an arroganter assumpsit, ut diceret, se primatum tenere, & obtemperari à novellis & posteris sibi potius oportere, sed consilium veritatis admisit, & rationi legitime, quam Paulus vindicabat, facile concessit, ut non pertinaciter nostra amemus, sed quæ aliquando à fratribus & collegis nostris utiliter & salubriter suggeruntur, si sint vera & legitima, nostra potius ducant.

ducamus. Ex quibus conficitur, exemplo Petri doceri Episcopos omnes, nullo excepto, in errores prolabi posse, & ab alijs emendari.

Responsio.

3. PRIUSQUAM respondeatur, ob oculos ponenda est distinctio à S. Augustino lib. 2. contra epist. Petiliani cap. 51. tradita inter officium Pastorale Cathedræ Apostolicæ seu Romanæ, ac personam in ista Cathedra sedentem. In vi cujus distinctionis, teste eodem S. Augustino ita res se habet, ut errores ac vitia personæ Romanæ Sedem obtinentis nullatenus redundent in Cathedram Apostolicam Romanæ Ecclesiæ. Quamvis igitur aliqui Scripturarij sentiant, Petrum non tam in seipso, quam ex alieno rei veritati dissimili iudicio Galat. 2. fuisse reprehensibilem: hoc tamen seposito, & admissio, alicui Petrum in Legalibus obtrudendis culpæ, seu indifferenti non tam mortiferæ, quam veniali exitisse obnoxium: uti hæc alibi à nobis discussa liquent. Nihilominus hæc de re non ex Cathedrâ suâ Apostolicâ sanxerat aliquod Dogma, sed in Facto duntaxat personæ suæ propriæ reatum contraxit, velut Divi Augustini ab Eliesio superius allegata verba clarè insinuant, utpote qui non ex Dogmate falso redarguebatur, nec adeo quâ docens ex Cathedra sua, sed quâ faciens Judaico more baptizandus circumcidendi, fuerat à Paulo posteriore correctus.

4. Ex quâ proinde quoad Factum suum personale, non verò quoad Dogma ex Cathedra definiendum Petri errabilitate, infert præcitatæ sanctæ Ecclesiæ Doctor id, quod per universa Ecclesiæ statuta est firmatum, utique præferendum unius Episcopi authoritati, vel unius Provincie Concilio, utpote perinde obnoxio errori, ac Petrus quoad Factum ex propriâ ipsius personâ promanans errare potuerat: qui tamen error secundum eundem Augustinum ejus Cathedræ Apostolicæ nullatenus fuerat imputandus.

5. Hanc igitur sui ex propriâ personâ in Facto, non verò ex Cathedra Apostolica in Dogmatis sciendi jure errabilitatem agnovisse, inducitur Petrus à Cypriano in Epist. ad Quintum asseverante, quod correptus à Paulo haud vindicârît sibi, ut diceret, se Primatum gere-re, sibi que potius à novellis & posteris obtemperandum esse, quippe cum probè sciverit, se in Facto illo non ex primatûs sui Cathedrâ Apostolicâ, sed ex propriâ suâ personâ prodeunte, errori obnoxium fuisse.

ARGUMENTUM II. Eliesij.

6. IN hoc sit prioris argumenti continuatio, illustrationeque, per quam S. Augustinus ex errore Petri argumentabatur ad Concilij Provincialis errabilitatem, exinde fit extensio ad Romanorum quoque Pontificum errabilitatem juxta Pelagij II. ad Illiricæ Episcopos epistolam hæc verbis conceptam. Debet, in-

quit, pendere vestra dilectio, quia prædecessorum nostrorum in hac causa (trium capitulorum) consensus tantò post inanis non fuit, quantò prius duris contradictionum laboribus insudavit: sed his insuper factum Petri, qui & Paulum superat, vestra fraternitas ad memoriam reducat, diu quippe vestrît, ne ad fidem gentes sancta Ecclesia sine circumcissione reciperet: diu se à conversarum Gentium communione subtraxit, Paulo attestante, qui ait, cum venissem Antiochiam, in faciem ei vestrît &c. qui tamen ab eodem Paulo postmodum ratione susceptâ, dum quosdam conspiceret, qui Gentiles ad Ecclesiam venientes pondere servandæ circumcissionis onerarent: ùicit, cur tentatis Deum, imponentes jugam cervicibus discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus? Nunquid, fratres dilectissimi, Petro Apostolorum Principi sibi dissimilia docenti, debuit ad hæc responderi? Hæc, quæ dicis, audire non possumus, quia aliud ante prædicisti. Si igitur in trium capitulorum negotio, aliud cum veritas quæretur, aliud autem inventâ veritate, dictum est, cur mutatio sententiæ huic Sedi in crimine obijciatur, quam cuncta Ecclesia in ejus authore veneratur?

Responsio.

7. Oportuisset, Eliesium in eo Pelagij II. discursu advertisse distinctionem illam, quâ is Pontifex talem fecerat conclusionem: Si igitur in trium capitulorum negotio, aliud, cum veritas quæretur, aliud autem, inventâ veritate, dictum est, cur mutatio sententiæ huic Sedi in crimine obijciatur, quam cuncta Ecclesia in ejus authore veneratur? En proinde quâm sedulo discernere oporteat tempus inquisitionis circa veritatem indagandam. Sub cuiusmodi profectò disquisitione, utpote definitivæ sententiæ præviâ, necdum loquitur Papa ex Cathedrâ suâ Apostolicâ, sicque adeo mutabilitati sententiarum in ipso etiam Pontifice adhuc locus esse potest. At ubi inventâ veritate, sit decretoria hujus definitio, quam in ejus authore (Papa scilicet ex Pastoralis erga Universalem Ecclesiam officij Cathedrâ Apostolicâ decisoriè loquente) veneratur cuncta Ecclesia: nequit jam Pontifex obnoxius esse errori, quin iste redundaret in sanctam Ecclesiam, Apostolo Paulo teste, veritatis columnam ac firmamentum.

ARGUMENTUM III. Eliesij.

8. PËrgit ille Parisiensis Theologus 3. prætere-dere, illud non errandi privilegium, quod Romano Pontifici tribuitur, per decem & amplius sæcula fuisse ignotum. Non enim pauca etiam de fide olim lata sunt iudicia in consulto Romano Pontifice, nec habitus est ille summus controversiarum iudex: sed sæpe sæpius iudicia ab ipso lata in Concilij præteritum Occumenicis, iterum examinata & retractata sunt: jam verò si extra controversiam tunc fuisset Romani Pontificis infallibilitas, an credibile est, ceteros Episcopos quidquam iudicatos fuisse absque illius consensu & authoritate, aut aliquid ab ipso iudicatum.

tum retractaturos fuisse? Nam posito, quod infallibile sit aliquod iudicium, absurdum est, causam in eo terminatam iterum examinare & iudicare. Quid ergo necesse erat, totius orbis Episcopos fatigari? Quid opus, Ecclesias Pastoribus orbari ad cogenda Concilia, quorum iudicium non pluris fieri deberet, quam unius Romani Pontificis? Nam e duobus infallibilibus iudicijs, unum pluris altero fieri non potest, nec duo infallibilia iudicia maiorem habent auctoritatem, quam unum; quod enim infallibile est, omnem omnino meretur fidem, nec quidquam huic certitudinis ex illo iudicio, licet infallibili, accedit.

9. Verum id argumentum, quod ineluctabile est, maiorem etiam lucem accipit ex his controversijs: quas nonnulli Episcopi maxime Catholici cum Romanis Pontificibus habuerunt. Nam si Romani Pontificis infallibilitas in iudicando ab omnibus Catholicis tum fuisset agnita, ceteri Episcopi Catholici illius procul dubio iudicio cessissent, & ab eo dissentire, nefas esse duxissent: sic verbi gratia, si tempore Victoris Romani Pontificis iudicium infallibile habitum fuisset, ei non resistissent, non modo Asiatici, sed nec Irenæus, & ceteri orbis Episcopi, qui in illorum communionem contra Romani Pontificis sententiam permanferunt. Similiter si tempore Stephani compertum fuisset, Romanum Pontificem errare non posse, Cyprianus & Africani Praesules, nec non Dionysius & alij Orientis Episcopi in Stephani sententiam pedibus ivissent, nec disciplinam suam contra ejus auctoritatem mordicus retinuisissent: & certe S. Augustinus hac de re agens, supponit eos, illæsa fide & charitate, à Stephano dissensisse, quia res nondum fuerat supremo iudicio & infallibili determinata. *Fuit, inquit, lib. 2. de Bapt. c. 5. aliquando de Baptismo dubitatio, qui diversa senserunt, in unitate manserunt, ea dubitatio procedente tempore, perspecta veritate, sublata est.* Jam verò si Romani Pontificis iudicium tempore Augustini fuisset indeficiens, nonne Stephani iudicio veritas perspecta, & sublata quaestio dici debuisset?

10. Denique ut alia mittam, tempore Basilij Magni iudicium Romani Pontificis, etiam si cum Episcopis Occidentalibus sentiret, non habebatur infallibile. Nunquam enim ille (Basilius) aut ceteri Orientales tres hypostasies rejicere voluerunt, & eos probare, qui unam dicebant hypostasim; quævis id maxime urgerent cum Romano Pontifice Occidentales, nec aliâ conditione cum Meletio communionem habere vellent, quorum propterea typhum Basilius acriter reprehendit.

Responsio,

11. **H**æc equidem alibi jam excussa, non nisi summarie hic repetenda sunt. Falsum igitur est, quod iudicia definitiva de fidei dogmatibus unquam lata sint, inconsulto Romano Pontifice, quippe cum Generalium etiam Conciliorum decisionibus, ut Christi, unâ &

Patris sui æterni assistentia præsto esset *Matt. 18. promissa*, pendere debeant ex consensu Duorum, unius, qui Vicarij Christi nomen præfert in terris, nempe Papæ Ecclesie sanctæ Capitæ, & reliqui Corporis Hierarchici, ex Prælati nomine Christi coadunatis subsistentis. Et licet aliàs probaverimus, Petræ firmitatem, atque adeo in rebus fidei decidendis infallibilitatem, ac ex Cathedra Apostolica decernendi potestatem, ex certiori sententiâ competere Papæ etiam antecesserit ad Concilium: attamen quia hoc necdum extat in Ecclesia definitum, majorque adeo, magisque contringens *secundum nos*, ad protervos præcipue convincendos, est credibilitatis evidentiâ ex Concilij Oecumenici non *Acephali*, sed *Capitis*, unâ & Hierarchici Ecclesie Corporis contentum complectentis definitione, idcirco iudicia Summorum Pontificum in rebus fidei extra Concilium lata, consulto referrebantur ad Synodum Oecumenicam pro omnimodâ etiam *quoad nos*, & ultimâ, consummatâque infallibilitate eidem impertiendâ, tametsi alibi ostentum fuerit, Decreta, quæ in rebus fidei à Summis Pontificibus antecesserit ex Cathedra Apostolicâ fuerant lata, nunquam erroris fuisse damnata à Concilio verè Oecumenico, vicarium scilicet Christi proprium Papæ characterem præferente. Quia porro non aequè certum est, Pontificem Romanum ex Petra seu Cathedra sua Apostolica extra, ac intrâ Oecumenicum Concilium decernere; & aliàs in ijs, quæ *Falsi* sunt, Papa errare potest, imò in ipsis etiam fidei rebus non ex Cathedra loquens, deceptioni obnoxius est, idcirco evenire quandoque potuit, ut Episcopi in quaestionibus fidei antecesserit ad Concilij Oecumenici definitionem, ejusque ex Papæ authorizationem, ancipites adhuc hærerent, ac de rei veritate decertarent: quamquam pro isthoc instituto impertinenter allegentur Victor super Paschatis quaestione Judæicum ritum excindere conatus, verè Victor evadens; & Stephanus Papa Cyprianum prius dissentientem, de non rebaptizandis ab hæretico baptizatis definiendo, sibi consentientem reddens; uti hæc antehac probata dedimus.

Sed dum olim sub æquivocatione Nominis Hypostasios, quod Græci pro subsistentia seu personalitate, Latini verò pro substantiâ supponere arbitrati sunt, Basilius cum Orientalibus significationi Græcis assuetæ inherens, decertabat cum Occidentalibus sua Latina significationi insistentibus, sicque de nomine, non de re dissentientibus, & in Sabeliano errore condemnando utrinque concordantibus, quid ex hoc adversus Papæ ex Cathedra Apostolicâ in dogmatibus fidei decidendis, infallibilitatem concludere licet?

ARGUMENTUM IV. Ellicij

Pergit hic Author argumentum suum prius deductum confirmare ex Romanis Pontificibus, qui ad causas Ecclesiasticas finitissimas, Synodos petierunt convocari: sic Liberius ad

ad Athanasij causam iudicandam. Synodum petijt à Constantio, Damasus & Occidentales petierunt Synodum fieri universalem ad res Orientis componendas. Siricius Bonosum ad Concilium remisit iudicandum. Innocentius petijt Synodum fieri ad causam Chryso- stomi examinandam. S. Leo ad Eurychis causam retractandam, rescindendumque la- trocinij Ephesini decretum, Synodum uni- versalem necessariam esse duxit. Mitto ali- os innumeratos. Quod si Romani Pontifices se in iudicandis rebus fidei, aut morum infalli- biles esse præsumpsissent, nunquam illas Syn- odos fieri petissent, sed iudicium suum ve- luti supremum & infallibile interposuissent.

14. Pro isthoc intento firmando, adducuntur insuper multa Augustini testimonia, in quibus asserit, nullius Episcopi, aut etiam Synodi Pro- vincialis iudicium esse infallibile. Sæpiissimè id habes in *libris eius de Baptismo*, cum obler- vat, nec Stephani, nec Cypriani iudicio qua- sitionem de rebaptizatione hæreticorum fuisse terminatam, sed universalis Concilij ac totius Ecclesie iudicio. Hinc *ibidem* aperte pronun- tiat, omnes omninò Episcoporum litteras, & omnia omninò Concilia Provincialia, ne exceptis quidem Romanis, emendari posse à Concilijs maioribus. Speciatim verò hanc regulam Romano Pontifici epulque Synodo adaptat *lib. 2. ad Bonifac. c. 3* cum enim iacta- rent Cælestiani, Romanum Pontificem Zo- zimum Cælestij dogma approbasse, respon- det primò, Cælestium Zozimo imposuisse: deinde verò hæc addit. *Sed si, quod absit, ita tunc fuisset de Cælestio & Pelagio in Romana Ec- clesia iudicatum, ut illa eorum dogmata, que in ip- si & cum ipso Papa Innocentius damnaverat, approbanda & tenenda pronuntiarentur, ex hoc po- tius esset prævaricationis nota Romanis Clericis inveniendâ. Sicine loqueretur Augustinus, si credidisset; Romanum Pontificem cum suo Clero non posse à fide deficere? Cæterùm tunc temporis adeò persuasum erat Episco- pis Africanis, Romanum Pontificem non esse in iudicando, Spiritus sancti adjuco- rio infallibilem, ut non dubitent id veluti certum proponere: Nisi forte, inquam, quisquam est, qui credat, angelicis nostrum pos- se Deum inspirare iustitiam: & innumerabilibus congregatis in Concilio Sacerdotibus denegare. Unus ille Episcopus, non alius est, quem Ro- manus, ad quem hæc verba diriguntur.*

15. Afferitur denique Concilij V. Generalis sess. 1. *tom. 7. Conciliar. col. 162. & 163.* ex- currens sententia sub hoc tenore: *Licet Spiritus sanctus gratia circa singulos Episcopos admittatur, ut non indigerent aliquo consilio ad ea, que agenda e- rant, non tamen voluerunt de eo, quod movebatur, separaretur gentes circumcili, desinere, præsertim cum universis congregatis, Dominum Scripturarum in se continens, ut quæ dicta sua confirmarent, nisi cum universis de eis sententiam præcederent, ad gentes se habentes, quoniam est Spiritus sanctus & nobis: sed & sanctus Petrus, qui per tempora in sacris qua- sitionibus convenimus, ac omnes communitos, de exortis hæreticis, & quæstionibus disponimus certe consensu, quod in communibus de fide digni-*

tationibus, cum proponantur ex utraque parte, que discutienda sunt, veritatis lumen tenebras expel- lit mendacij: nec enim potest in communibus de fide discipulationibus aliter veritas manifestari, cum unusquisque proximi adiutorio indiget. Ex qui- bus cernere est, istius Concilij Patribus fuisse persuasum, veritatem alibi definiti non posse, quàm in Concilijs generalibus, nec ab ullo privato Episcopo etiam Romano quid- quam circa fidem decerni posse, quod ita cer- tum sit, ac ea, quæ in Concilijs definita sunt.

Responsio.

Hæc per extensum hic adduco, ne vel a- 16. pex de Ellielianis oppositionibus præter- missus prætendi queat, quamquam ea, quæ ex Romanis Pontificibus, causas Ecclesiasti- cas finiendas, ad Concilia Oecumenica, ob rationes in proximo antecedente responsione nostræ expressas, quandoque referentibus, jam an- tethæ etiam specificè à nobis discussa atque ex- cussa fuerint.

17. Sed quid vigoris circa causam præsentem inesse potest Augustini testimonijs, dum hic Ecclesie sanctæ Doctor *ex libris eius de Baptis- mo* probatur asseruisse, nullius Episcopi, aut etiam Synodi Provincialis iudicium esse in- fallibile? Num dicere fas est, sub voce Episcopi cum Synodo Provinciali hæc in re com- parati, esse sermonem de Romano Pontifice *ex Cathedra Apostolica auctoritate* decernente?

18. Esto, dixisset Augustinus, nec Stephani, nec Cypriani iudicio quasitionem de rebap- tizatione hæreticorum fuisse terminatam, tametsi contrarium in antecedentibus ostende- ritur, sed universalis Concilij, ac totius Ec- clesie iudicio esse finem impostum, ex hoc nihil aliud evinceretur, nisi quòd protervia adversariorum aliquando eò usque exercebat, ut iudicio Papæ haud contenti, maiorem quàm nos certitudinem ex Concilio Oecume- nico adhuc exigant. Dum porro is sanctæ Ecclesie Doctor pronuntiavit, Episcoporum cunctorum litteras, omnique Concilia Pro- vincialia posse à maioribus Concilijs emenda- ri, in tebitur Romanos quoque Pontifices, Concilijs Provincialibus quantumvis majori- bus auctoritate supereminentes, hæc Augustini sententia contineri prætenditur. Sed quid Papæ ex Cathedra definitæ infallibilitati nocere potuit deceptio Romanorum Cleri- corum prævaricationis in Cælestij dogmate approbando novam contrahentium? Sub quâ prævaricationis nota, dignissimum est an- nuadvertere, Divum Augustinum Clericos Romanos absque Zozimi Papæ mentione, com- prehensisse non aliam ob causam, nisi quia illud Cleri Romani iudicium non prosue- rat ex illius Pontificis Apostolicæ Cathedræ. Quomòdo autem Africani amicumque de- hinc Episcopus, Concilio Provinciali de Spiritu sancto inspiratione magis certum esse negantes, secundum rei veritatem potuissent huc verbis complexi Romanum Pontificem, F l l l l 3 neque

atque hunc adeo Synodo Provinciali, vel inferiori vel supparem statuere?

19. Quod denique ex quinta Generali Synodo adferebat Elliesius, in eo vel maxime venit advertendum, in Apostolis singulis eatenus fuisse ab illo Concilio Generali agnitam infallibilitatem, ut tamen non inane ac superfluum reputaretur, quæstionem de Legalibus referre ad Apostolos communiter congregatos. Unde manifestè evincitur, ex eo, quod fidei quæstiones pro ultimata, & in ordine ad convincendos protervos, etiam quoad nos omnimodè consummatà infallibilitate obtinendà referantur ad Concilia Oecumenica, minime inferri, in Romano Pontifice ex Cathedrâ suâ Apostolicâ, etiam extra Concilium definitè, quoad se, sive quoad rei veritatem non inexistere Petræ firmitatem, seu in rebus fidei infallibilitatem.

S. II.

Elliesianæ probationes à Romanorum Pontificum à fide deviantium, & inter se pugnantium exemplis desumptæ refelluntur.

20. AB Elliesio à pag. 346. inducuntur I. nonnulli Pontifices à fide veritate aberrantes, & is imprimis Romanus Pontifex, de quo Tertullianus in libro contra Praxeam ista scribebat: Idem Praxeam tunc Episcopum Romanum agnoscentem jam prophetas Montani, Priscæ, Maximilla, & ex ea agnitione pacem Ecclesijs Asiæ & Phrygiæ inferentem, falsa de ipsis Prophetis, & eorum Ecclesijs asseverando, & prædecessorum ejus auctoritates defendendo; coegit litteras pacis revocatas emissas, & à proposito recipiendorum charismatum concessare. Fuit ergo tum temporis Romanus Pontifex, qui novas Montani prophetias approbavit, & per litteras Montanistis communionem impertijt, quas, errore cognito, revocare coactus est.
21. Verùm Tertulliano credendum non est, dum Romanum Pontificem secum sententem, sed Praxeam machinationibus à se postea aversum jactaverat. At esto, Papam illum, eujus tacito nomine meminit Tertullianus, à Montanistis persuasum, quod Montanistæ errores ipsis imputatos reverè non tenuissent, pacem voluisse eis reddere, quam negassent prædecessores, num ex deceptione, non doctrinam, sed Factum concernente, redargui posset is Pontifex de fidei errore?
22. De Victore Papa Asiaticos in Paschatis celebratione Iudaizantes, per excommunicationis censuram gravius coercente, constat ex antecedentibus, malè fuisse reprehensum à nonnullis Episcopis, tandemque Victorem evasisse, ipsomet quoque Nicæno Concilio ad stipulante.
23. De Stephano Papa liquet ex ijs, quæ to. 1. Concil. Edit. Parisiens. pag. 446. antehac adferebamus, ipsum hæreticorum baptismum non aliter, nisi sub invocatione unius Dei ac Trinitatis Personarum legitimâ adeo factum approbasse, Cyprianumque prius contrarium suâ

authoritate ad veritatis semitam redoxisse.

De Liberio alibi ostensum est, ipsum approbando vocem Homiosios, arbitratum fuisse, ejusdem esse significationis cum voce Homiosios, Filij cum Deo Patre consubstantialitatem denotante, sicque in veritate fidei non aberrasse, sed in unica vocis syllaba inadvertenter fuisse deceptum.

De Zosimo ipsum audiamus sanctum Augustinum lib. 2. ad Bonifacium cap. 3. disserentem. Quanam tandem, inquit, opereta venerande memoriae Papæ Zozimi, que interlocutio reperitur, ubi præceperit, credi oportere, sine ullo vitio peccati originalis hominem nasci, usquæ præsus hoc dixit, nusquam omnino conscriptis, sed cum hoc Celestius in suo libello posuisset inter illa dantaxat, de quibus se dubitare, & instrui velle confessus est, in homine acerrimi ingenij, qui profecti, si corrigeretur, plurimis profuisset, voluntas emendationis, non falsitas dogmatis approbata est, & propterea libellus ejus Catholicus dictus est, quia & hoc Catholica mentis est, si qua forte aliter sapit, quam veritas exigit, non ea certissimè desinere, sed detecta ac demonstrata respicere. Nec obstant, quæ subjecit idem sanctæ Ecclesiæ Doctor. Sed si, inquiens, quod absit, ita tunc fuisset de Celestio, vel Pelagion Romana Ecclesiæ judicatum, ut illa eorum dogmata, quæ in ipsis, & cum ipsis Papa Innocentius damnaverat, approbanda, & tenenda pronuntiarentur, ex hoc potius esset prævaricationis nota Clericis Romanis inveniendâ. Ex his namque constat manifestè, Divum Augustinum ejus erga Papam fuisse sententiæ, ut postea etiam, quod in Romana Ecclesiâ Celestij & Pelagij dogmata ab Innocentio prædamnata, fuissent approbata, sub isthac etiam falsa hypothese non ausus fuerit, hanc prævaricationis notam inurere Papæ, sed Clericis Romanis duntaxat.

De Honorio patet, ejus epistolas ad Serapium & Pyrrhum scriptas, ob quas scilicet hæresis damnatus dicitur, fuisse privatas, non publicas & dogmaticas, ita ut Papa ille nihil in ijs definitur, sed mentem suam privatim solummodò explicaverit, nec adeo, licet hæresin continerent, inde argumentari licet de Papa loquente ex Cathedra: quamquam si ex litteræ studiosè pervolvantur, nullus profectò circa fidem error in eis valeat deprehendi, sicque adeo calumnia illa contra Honorium jactitata imputatio.

De Ioanne XXII. probat Bellarminus lib. 4. de Romano Pontifice cap. 16. ipsum nunquam definitur, vel etiam in animo habuisse definitiendi quæstionem, quam privatè asseruerat, ac de ea quandoque consultaverat, quasi anime non nisi post resurrectionem essent Deum visura, sed etiam revocasse ante mortem suam. Ex quibus proinde universis exemplis nihil probari potest de errabilitate Papæ, quando ex Cathedra suâ Apostolicâ decernit.

A præfato Authore à pag. 354. inducuntur 2. nonnulli recentiores Pontifices definitionibus inter se pugnantibus. Etenim Innocentius III. in Cap. Quantò. De Divorij. decrevit, uno conjugum ad hæresim transeunte, altero

altero autem remanente in fide, non posse hunc propterea transire ad secunda vota, quod tamen Caelestinus prius statuerat. Deinde Pelagius Cap. Ante triennium dist. 31. refertur fecisse constitutionem, ut omnes Siciliae Subdiaconi ab uxoribus abstinerent, aut ab officio cessarent, quam tamen sanctionem ceu iniquam, & cum Evangelio pognantem retraxit Gregorius I.

29. Porro Innocentius IV. in Cap. Presbyter. De Sacramentis non iterandis. ait; formas seu ritus Sacramentorum ab Ecclesia esse inventas, siquidem consistit de Apostolico ritu, in Epist. ad Timotheum, quod manum imponebant ordinandis, & orationem fundebant, nullam aliam ab eis servatam formam. Quae tamen sententia repugnat Eugenij IV. definitioni. Adhaec Stephanus II. cap. 11. Epist. approbavit baptismum in vino collatum, quod iterum pugnat cum definitione Eugenij IV. in responsis ad consulta Bulgarorum.

30. Insuper Gregorius IX. decreverat, ut S. Francisci Regulam professus nulla omnino proprietate etiam in communi competere debeat. Innocentius etiam IV. rerum, quarum usus Minoribus conceditur, proprietatem pertinere ad Sedem Apostolicam: quod firmavit etiam Alexander IV. ac Nicolaus III. E contra Martinus IV. sancivit, proprietatem & dominium rerum, quibus Franciscani uti possent, nullo modo spectare ad Romanam Ecclesiam. Adversus quam nihilominus sanctionem Nicolaus IV. & Clemens III. in Concilio Viennensi per Clementinam Exiivit. approbabant, Franciscanos rerum proprietatem a se abdicantes, ac Sedi Apostolicae attribuentes. Ioannes quoque XXII. abdicacionem dominij in rebus uti solo consumptuabilibus impossibilem ac inutilem putavit: at Nicolaus III. eam possibilem & sanctam, meritariamque sancit. Imo idem Ioannes XXII. haereticum dixit, dicere, Christum & Apostolos non habuisse proprietatem aliquam rerum: e contrario Nicolaus docebat, Christum & Apostolos verbo & exemplo talem abdicacionem docuisse.

31. Praeterea Bonifacius VIII. in Extravag. Vnam sanctam. velut fidei articulum definitivum Reges suae Sedis in temporalibus subesse; Clemens autem V. eam constitutionem revocavit in Cap. Meruit. De Privilegijs.

32. Denique Sixtus V. in Bulla editioni Bibliorum praefixa suam Vulgatam editionem emendatissimam, & pristinam puritatem restitutam sancit: e contrario Clemens VIII. cum multos in illa editione errores relictos deprehendisset, illam cum Bulla jam promulgata suppressit, & novae editioni emendationi conficiendae operam posuit, quae innumeris penae locis a Sixtina distidet.

33. Verum istae fucatae contradictiones facile disparent, si animo sincero rei veritas expendatur. Inprimis namque ex Cap. Quando. De Divertijs. constat, Innocentium III. sub distinctione, qua distinguebatur inter infideles non baptizatos, & inter infideles haereticos respondisse; sicque de prioribus, uno ad fidem converso,

statuebat dissolvi vinculum conjugij, non vero de posteriore infidelium seu haereticorum genere: atque ibidem, quendam praedecessorem suum, scilicet Caelestinum, videri aliter, sensisse, quia nimirum non fecerat talem distinctionem, sicque adeo in confuso respondens quibusdam visus est de utroque pariter sensisse, tamen si in veritate res se non ita habuerit, sed ex aliorum duntaxat opinione fuerit ejus sanctioni affectus talis sensus: ut propterea sub distinctione praesinuata censerit Innocentius veritatem rei reddere clariorem. Deinde dum Pelagius ex religiosam ministerij Subdiaconatus reverentiam iussit in genere, ut omnes Subdiaconi abstinerent ab uxoribus, Gregorius vero hanc sanctionem coarctavit ad Subdiaconos, qui ante susceptionem Subdiaconatus se obstrinxerant voto, iussitque in Cap. Ante triennium. dist. 31. ne ullus ad sacrum Ordinem promoveretur, qui deinceps nolle ad sua uxore abstinere: quid aliud hinc evincitur, nisi quod ex diversis religioni utrinque convenientibus rationibus, illi Summi Pontifices ediderint diversas inter se discrepantes constitutiones morales, quarum neutra pugnat cum fide, falsumque est, quod ab Eliesio dicitur, ac si Pelagij sanctio fuisset contra Evangelium.

Porro verissimum est, materias & formas sacramenti Ordinis non tam materialiter esse determinatas a Christo, quam formaliter quoad significationem: unde materiam & formam hujusmodi, si materialiter spectentur, relictas esse determinationi Ecclesiae, ab Apostolis & Summis Pontificibus jam ita factas, ut salva substantia, immutari non valeant, eoque quod formalis materiarum & formarum hujusmodi significatio deficeret, si non insisteretur materiali quoque ritui, cui jam annexa est illa formalis ac substantialis significatio: sicque adeo Innocentij IV. responsum hic minime pugnat cum praeducta definitione Eugenij IV. Praeterquam quod constitutio Cap. Presbyter. De Sacramentis non iterandis. infideliter sit relata ab Eliesio, uti patebit ex oculari inspectione illius Canonis. Adhaec circa ea, quae impurantur Stephano II. nulla exstant authentica monumenta. Posito tamen, veram esse talem relationem, constat ex contextu, non fuisse quaestionem de valore Baptismi, sed de culpa vel poena baptizantis, sicque verborum ab Eliesio superius relatorum talis redditus sensus, quod Presbyter ille in vino baptizans non sit postea in causa, cur infans sic baptizatus, cum periculum evaserit, nequiverit legitime baptizari, ac propterea non mereatur tanquam reus puniri, si prius in ipso baptismo per simplicitatem non peccavit, alioquin si praesens fuit aqua, debeat excommunicari, & poenitentiae submitti, quia contra Canonum sententiam agere praesumpsit. En igitur, Stephani II. responsum, si verum etiam esset, haud pugnare cum Eugenij IV. definitione.

Quae insuper contradictio in hoc subesse potest, quod unus Pontificum noluerit, alij autem

autem voluerint proprietatem rerum, quibus Franciscani utuntur, suæ Sedi adscribere? Et quia Christus voluntatis suæ humanæ dominium quidem habuit, atramen hanc plenè in Divinam resignavit voluntatem, dicens, propterea, non mea (mihî scilicet quæ homini propria) sed tua ò Pater! voluntas fiat, numquid in hoc religiosæ obedientiæ solemnitas, per quam voluntatis nostræ dominium in Religionem transfertur, perfectissimum exemplum ab ipsomet etiam Christo sui cum omnimodâ rerum temporalium, corporis quoque abdicacione sequelam edocente exhibetur? Hæc proinde applica ad præsentis causæ statum, reperieturque, nihil esse contradiccionis repugnantia inter Nicolai III. Christum dicentis verbo & exemplo proprietatis abdicacionem perfectam docuisse, & Ioannis XXII. Christum etiam in particulari, & Apostolos in communi rerum temporalium proprietatem habuisse asserentis doctrinam: neque enim omnimodè in eo, quod materiale, sed quod virtutis est formale, attendi debet, imitationis illius conformitas.

36. Præterea Bonifacius VIII. Vnam sanctam, unicè decrevit, indefinitam clavium Ecclesiæ auctoritatem Apostolicam complecti etiam Reges, eorumque publicos actus, quæ moralitate in regnum cælorum ordinabili supervestitos. Quod cum Galli interpretati fuissent, ac si Pontifex in regnum temporale simpliciter, directè ac absolute extendere vellet suam potestatem ac dominium, exinde Clemens V. in præcitato Capitulo ad illorum instantiam unicè declaravit, vi illius Extravagantis Regnum Galliæ non magis subesse Romano Pontifici, ac antea fuerat. Quid ergo contradiccionis inter has duas Pontificias constitutiones cum fundamento asseverare licet?

37. Quando denique Sixti V. constitutio Vulgatam Bibliorum editionem, salvâ semper fidei dogmatum substantiâ, non ab omnibus mendis materialibus expurgavit, quam postmodum Clemens VIII. correxit, quid hoc juvare potest ad Pontificum in fidei dogmatibus dissensionem adstruendam?

S. III.

Refelluntur Elliesianæ de Papæ errabilitate probationes desumptæ ex Romanorum Pontificum confessione, ex Conciliorum Decretis, ex Academicarum & Theologorum doctorum?

38. AB Elliesio inducuntur I. confessiones Summorum Pontificum, inprimis Pauli III. in causâ solubilitatis matrimonij, contestantis, sibi non dubium esse, quin ipse ac prædecessores sui errare potuerint, nec adeo istorum facta & exempla velle se amplecti, nisi quatenus Scripturæ autoritas, & Theologorum rationes docent.

39. Deinde Adrianus VI. adhuc Theologus Lovaniensis, ubi tamen Pontifex est factus, absque ulla retractacione, scripsit in 4. art. 3.

de ministro Confirmationis certum esse, quod Pontifex possit errare in ijs etiam, quæ fidem tangunt, hæresim per suam determinationem, aut decretalem docendo, cum plures Pontifices Romani fuerint hæretici, veluti de Ioanne XXII. fertur publicè declarasse, & ab orbe teneri mandasse.

Porro Eugenius IV. in 3. Bulla adversus Synodum Basiliensem, licet se effereat supra Concilium generale, ait in quæstionibus, quæ ad fidem respiciunt, vel statum universalis Ecclesiæ, potius attendendam esse Concilij, quam Papæ sententiam.

Fatetur Gregorius XI. in testamento suo: Item, inquit, volumus, dicimus, & protestamur ex nostra certa scientia, quod si in Concilio, in Concilio, vel in sermonibus, vel in concorsionibus publicis, vel privatis ex lapsu lingue, aut aliis ex aliqua turbatione, vel etiam letitia inordinatâ, aut præsentia Magnatum ad eorum forsitan complacentiam, seu ex aliqua distemperantia, vel inadvertentia, aut superfluitate aliqua dixerimus erronea contra Catholicam fidem, quam coram Deo & hominibus, ut tenemur, pro ceteris profitemur, colimus, & colere cupimus; sed forsitan adhærendo opinionibus contrariis fidei Catholicæ scienter, quod non credimus, vel etiam ignoranter, aut dando favorem aliquibus contra Catholicam Religionem obloquentibus, ita expresse & specialiter revocamus, detestamur, & habere volumus pro non dictis. Hæc Pontifex ille tom. 6. Spicilæg. Dacheriani.

Innocentius III. se in errore & hæresim labi posse, fatetur, & ab Ecclesia propter eam iudicari, serm. 3. de consecrat. Pontificis. Intantum, mihi fides, inquit, necessaria est, ut, cum in ceteris peccatis Deum iudicem habeam, propter peccatum, quod in fide committitur, possum ab Ecclesia iudicari.

Fatetur idem Adrianus II. in Epist. 2. quæ Synodi sextæ ad. 7. lecta & approbata est: Licet, inquit, Honorio ab Orientalibus post mortem anathema sit dictum, sciendum tamen est, quia super hæresi fuerat accusatus, propter quam solam licitum est minoribus, majorum suorum meritis resistere, vel pravos sensus liberè respicere.

Fatetur Leo II. in Epist. ad Const. in qua confirmat Synodum sextam, ubi de Honorio ait, ipsum Romanam Apostolicam Ecclesiam non Apostolicæ traditionis doctrinâ instraxisse, sed prophetanâ traditione immaculatam fidem maculari permisisse. Et in Epist. ad Ervigium, acculat eum, quod immaculatæ Apostolicæ traditionis regulam, quam à prædecessoribus acceperat, maculari cõsensisset.

Huc afferri possent ij omnes Pontifices, qui nonnulla prædecessorum suorum statuta infirmârunt; sed unus sit præ omnibus Clemens IV. qui ad Abbatem Casæ Dei scribens, ait, cernere se, decessores suos Monasterio de ijs privilegiis juri Divino contrariis, quæ rationabiliter annullare se posse, dicit, adjiciens, & quævis nostris prædecessoribus, prout necessitas exigit, gravamus honorem, multa tamen eorum aliquibus placuerunt, quæ nobis imparis meriti & scientiæ nullâ possent ratione placere. Ex his patet, non esse audiendos eos, qui, invitæ & reclamantibus Sum.

Summis Pontificibus, ipsi indeficientis iudicii privilegium adscribere conantur.

46. Verum ex Pauli IV. effato plus non evincitur, nisi quod Pontifex errare possit in casibus particularibus contingentibus, de cuiusmodi causa Martini IV. ibi sermo, nihilque adeo hinc praeferatur contra privilegium Papae ex Cathedra Apostolica erga universalem Ecclesiam loquentis & decernentis. Quia porro determinationes ac Decretales Pontificum plerumque versantur circa causas particulares, non Dogmaticas, vel etiam Morales universalem Ecclesiam attingentes, ideo ex Adriani VI. praesumptis verbis nihil concludi potest contra Papam ex Cathedra definitentem. Quod vero Ioannes XXII. errorem suum auctoritate Apostolica mandavit, ab omnibus teneri, hoc falsum esse, in antecedentibus ostensum fuit.

47. Eugenij IV. assertio de Concilio non aliquo *Acephalo*, sed per Capitis unam & Corporis Hierarchici consensum completè Oecumenico magis attendendo, minimè officit Papae ex Apostolica Cathedra petrae definitentis infallibilitati. quomodo enim haec nutare posset in tali petra, super quam eatenus edificata est Ecclesia, ut portae inferi adversus eam praevallere non possint? Sed quia non extat in Ecclesia definitum, an, & quando Pontifex taliter loquatur ex ista Cathedra Apostolica petra, ut super eam etià particulariter quoad aliquod fidei dogma noscatur edificata Ecclesia, sicque adeo Concilij, plenè ac formaliter Oecumenici per Cathedrae Apostolicae Christum vicariè in Concilio repraesentantis caractere insigniti infallibilitas quoad nos, ac in ordine ad protervos convincendos, magis conspicua est, idcirco Eugenius IV. absque praedictio infallibilitatis Papae ex Cathedra facientis competentis, dicere potuit, Concilium formaliter ac plenè Oecumenicum in individualibus casibus magis attendendum esse, quam Romanum Pontificem extra Concilium loquentem.

48. Quid verò ad praesentis rei momentum facere potest testamentum Gregorij XI. dum in eo protestatus fuit contra quoscumque errores sibi forsitan obrepentes, dum, uti termini ostendunt, minimè sanciebat ex petra Cathedrae Apostolicae?

49. Ad quos terminos ex propriis verbis suis noscitur redacta etiam Innocentij III. & Adriani II. confessio, protestentium, se in peccatis contra fidem à se quà homine fortè committendis ab Ecclesia iudicari posse, quod in Honorio factum esse, asseverat quoque Leo II. in Epistola ad Constantiam, ipsum Romanam Ecclesiam non iustrando Apostolicae traditionis doctrinam, adeoque non decernendo ex Cathedra Apostolica petra, sed ex prophanà traditione loquendo, immaculatam fidem maculari permisisse.

50. Quod si denique vera & probata extaret epistola Clementis IV. ad Abbatem Casae Dei scribentis, praedecessorum suorum nonnullos privilegia Juri Divino contraria aliquando concessisse, ex hoc Romanorum Pontificum

non nisi in casibus particularibus, Ecclesiam universalem minimè respicientibus, errabilitas evinceretur.

Inducitur 2. Concilij Basileensis, Papae errabilitatem, Concilij verò infallibilitatem, statuentis in Epistola Synodali tomo 12. Concilii col. 682. relata sanctio. Verum quo in statu pro tempore huiusmodi sanctionis fuerit Basileensis Synodus, ut scilicet tanquam *Acephala*, & Concilij Oecumenici caractere destituta, imò huic opposita, nihil habuerit auctoritatis, Eugenio IV. nunquam consentiente, liquet ex dictis circa Articulum 2. Disquis. 8. §. 2. n. 28. & in Summa cap. 3. §. 2. à n. 48.

Quae porro Eliesius praef. Dissert. 5. cap. 7. §. 7. ex Academiarum adversus Papam infallibilitatem censuris adducit, breviter & summarie hinc refutata accipe. Tum quia Universitatis Parisiensis de appellando ad Concilium Generale in causa particulari Philippi Pulchri, nihil facit ad Papam ex Cathedra erga universalem Ecclesiam statuentis infallibilitatem infirmendam. Quinimò dum ageretur etiam de fidei dogmate, atque pro huius quoad nos, & in ordine ad protervos convincendos, adhuc major creditur evidèntia ex Concilio Oecumenico expostularetur, non propterea infirmaretur Papae ex Petra, seu Cathedra Apostolica, quae Ecclesiam super se edificatam fundante, sicque ex Cathedra Apostolica loquentis, omnimodum, portis quoque inferi insuperabile, stabilimentum, sed hoc unicum inde conficeretur, quòd tantà evidèntià creditur minimè constiter nobis, Papam extra Concilium loqui ex Cathedra, ac nobis certissimum proferri ipsam in Concilio Oecumenico per unum Corpore hierarchico consensum loqui ex Petra, super quam edificata est Ecclesia.

Quae proinde distinctiones omnino sunt observandae, estque sedulo attendendum ad hoc, quòd evidèntia creditur magis convincens sit, si Papa intra Concilium Oecumenicum per sui cum reliquo Ecclesiae Corpore hierarchico consensum autorizativum sit certò decernens ex Petra, super qua per fidem fundata est Ecclesia: econtra verò, quòd non adeò certum, seu ab Ecclesia definitum extet, an & quomodo Papa extra Concilium definire valeat ex Cathedra sua, non utcumque secundum iurisdictionem suam Apostolicam, sed secundum omnimodam & consummatam, Ecclesiam firmare, & infallibiliter stabilire praevallentis, infallibilitatis privilegium spectat: quòdque proinde Papae ex Cathedrae suae Apostolicae Petra fidei dogmata decernentis quoad se, sive quoad rei veritatem sit quidem indubitata infallibilitas, licet quoad nos, & in ordine ad protervos ac rebelles convincendos, sit magis convincens Concilij Oecumenici per Christi vicariū, Papae proprium, characterem muniti, sicque per Duorum Capitum scilicet, unam & reliqui Ecclesiae Corporis consensum autorizata fidei dogmatum definitio.

Ista igitur distinctiones si oculo sincero applicentur ad Universitatum, imò & Theo-

GGGGG

logorum ab Elliesio *cit. §. 7. & ult.* allegatorum circa Papas non dubios, & schismaticos, sed circa cujusvis temporis legitimum, ac indubitatum Ecclesie universae communi consensu comprobatum Romanum Pontificem sententias, facile hinc patebit, non officere isti propositioni nostrae, quā dicimus, Papam ex Cathedra sua Apostolica, id est, ex Petra, super quam Ecclesia, à portis inferi haud superari potens, est aedificata, loquentem, seu definitentem fidei dogmata, esse prorsus infallibilem.

§. IV.

Vindicantur nostratis sententiae argumenta ex sacris Litteris desumpta.

ARGUMENTVM I.

Nostratis sententiae.

55. Primum hujusmodi argumentum efformat Elliesius *praes. cap. 2.* ex dicto Christi *Lucæ 22. v. 32.* dicente: *Ego rogavi pro te, Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos.* Hinc enim concludimus, fidem Romanorum Pontificum deficere non posse.

Exceptiones Elliesianae.

56. Hic Author r. excipit opponendo, si istud testimonium aliquid prober, plus probat, quàm Adversarij postulant: non enim probaret tantum, Romanos Pontifices non posse à fide deficiendo aberrare, sed etiam nullatenus posse à fide & gratia excidere. Itane intelligi debet ista promissio Christi de sola Petri persona? Docet id & intentum Christi praedicentis futurum, ut Petrus aliquando ipsum negaret: ita tamen, ut à fide penitus, & usque ad finem vitae non excideret: *Simon, Simon, inquit Christus, ecce sathanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum, ego autem rogavi pro te &c.* Tentatio illa sathanæ respicit personam Petri & Apostolorum, & similiter oratio Christi non habet alium finem, quàm ut Petrus, licet à diabolo tentatus, à fide tamen penitus, & usque ad finem vitae non deficiat, sed ut post negationem conversus, confirmet fratres, hoc autem totum in ipsa persona Petri adimpletum est. Nam & tentatus est à diabolo, & in tentatione victus, Christum negavit. Verùm ei profuit oratio Christi: statim enim poenitentia ductus respuit, & post Passionem ac Resurrectionem Christi non modò constantior cæteris apparuit, sed & generosis dictis & factis fratres suos confirmavit. Ita hunc locum exponunt Tertull. *lib. de fuga in persecut. cap. 2.* S. Cyprianus *epist. 3.* & in *lib. de Orat. Dominica.* S. Hilarius *lib. 1. de Trinit.* Basilius *hom. 22. de humilit.* Ambros. in *psal. 43.* Chrysol. *hom. 63.* Carth. Conc. in *Ep. ad Innocent. 1.* & Innocentius *1. in Ep. ad Carth. Conc.* S. Aug. pluribus locis, & alij Interpretes, quos numero 43.

consulere poteris apud Launoium *epist. ad Jacobum Bevilacqua Epist. tom. 5.* Porro ex hac expositione nihil potest colligi, ad probandum, Pontificis Romani iudicium esse indeficientem: si quid enim ex ista oratione Christi pro Petro de ejus successoribus colligeretur, inferri deberet pro Petri successoribus, non secus ac pro ipso Petro orasse Christum, ut à fide ipsi prout minimè deficerent, ac nullus huc usque somniavit id ipsis privilegij adscribi posse.

Excipit secundò Elliesius, esse & alios Patres ac Interpretes à Launoio collectos, qui dicunt, orasse Christum, ut universalis Ecclesia, vel etiam generale Concilium, à fide nunquam deficiat, quorum interpretatio, licet minus ad litteram, eo magis adhuc cum Adversariorum placitis pugnat, cum ex illa sequatur, infallibilitatem Ecclesie, & Concilio adscribi debere, non autem Pontifici Romano; ut quid enim locus ille, qui de Petro ad litteram intelligendus est, ad Ecclesiam & Concilium inflecteretur, nisi certum esset, Petrum & ejus successores potuisse à fide deficere, Ecclesiam, & Concilium non item?

Refutatio istarum exceptionum.

ET enim illà oratione: *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides, tua,* Christus Dominus Petro in petra vit duo privilegia. Alterum Personale, ut Petrus scilicet haberet in fide libertissimam, fortissimam, invictissimam, perfectissimamque voluntatem. Ex Sancto Augustino *lib. de corrupt. & gratia. cap. 8.* Alterum Reale, Pastoralis erga universam Ecclesiam muneri annexum: Christus enim ita oravit pro Petro, ut conversus aliquando confirmaret fratres. Unde ista à Christo impetrata fidei firmitas non debebat se continere intra personam Petri, quin erga fratres cum ipsius Pastoralis committendos se diffunderet. Ex quo sequitur, illam fidei firmitatem esse privilegium Petri, quā universalis erga Ecclesiam Pastoris. Atqui privilegium ex Christi Domini voluntate annexum illi Pastoralis muneri, eo ipso est perpetuum, quod habere respectum ad perpetuum statum Ecclesie à portis inferi nunquam superandæ. Christus igitur Dominus illā suā oratione impetravit fidei firmitatem, quā connexam cum Pastoralis munere, Ecclesie perpetuò usque ad finem sæculi duraturæ coexistituro.

At sicuti pastorale perpetuo Ecclesie statui annexum munus, Petro per Martyrium sublato, debuit persistere in successoribus, sic fidei firmitas secundum efficaciam orationis Christi connexa cum isto Pastoralis officio, debet non sequenter ad Successores quoque transferri. Constat igitur, ex efficaciam Christi orationis, Petri in Pastoralis erga universam Ecclesiam munere successoribus competere fidei firmitatem. At ista fidei firmitas eo ipso deficeret in tali Pastoralis munere, si Papa utens potestate ejusmodi erga universalem Ecclesiam conderet decreta hæc ad veterantia,

stantia, Ex illa igitur Christi Domini orationis efficaciam concluditur, fieri nullatenus posse, quod Romanus Pontifex, si loquatur ex Cathedra sui Pastoralis officij erga universalem Ecclesiam, condat decreta fidei repugnantia. In quem adeo sensum Theophylactus in cap. 21. Lucae, ait: Quia te (scilicet Petrum) habeo principem discipulorum, confirma ceteros. Hoc enim decet te, qui post me Ecclesiae petra es & fundamentum.

60. Vides igitur, fidei firmitatem, qua Petrus confirmaret ceteros, esse ex eo, quod esset princeps discipulorum. At eo ipso, quod iste in Ecclesia principatus ex Christi Domini promissione sit connexus cum perpetuo Ecclesiae statu, non potuit in Petri personam exingui, sed transire debuit ad successores. Ergo illa fidei firmitas Petro impetrata ita stat in ejus successoribus, ut propterea Petrus Chrysologus in Epist. ad Eutychem re-lata to 1. Concil. ante Concil. Chalcedon. ita scripserit: *Hortamur te Frater honorabilis, ut his, quae à beatissimo Papae Romane Civitatis scripta sunt, obedienter attendas; quia B. Petrus, qui in propria Sede vivit, praestat quarentibus fidei veritatem.* En igitur non tam personam, quam Sedem Petri hodie viventem attendi debere, utpote cui annexa sit fidei veritas, adeo, ut Divus Bernardus in Epist. 190. ad Innocentium, ubi asseruisset, in Cathedra Romanam non posse fidem sentire defectum, exclamet: *Cui enim Sedes dictum est aliquando: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua? Et hinc facili intelligitur, eas, quas Eliesius ex Patribus illorum Christi verborum praetendit interpretationes, nullatenus evertere vim argumenti superius allati, maxime cum ex efficaciam illius orationis infallibilitas fidei in totum Ecclesiae sanctae, in Concilio praesertim Oecumenico representatae, Corpus permanet.*

ARGUMENTUM II.

Nostratis sententia.

61. Istud desumitur ex illo Matth. 16. *super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam, & portae inferi non prevalebunt adversus eam.* Hinc enim colligitur, Petram & ejus successores esse Ecclesiae fundamentum: cum autem impossibile sit, Ecclesiae fundamentum ruere, impossibile esse concluditur, Romanum Pontificem à fide deficere.

Exceptio Eliesiana.

62. Excipit hic Theologus, à se antea dictum fuisse, quatuor modis locum illum exponi à Patribus, & Interpretibus Scripturae. Alij enim de persona ipsius Petri haec verba interpretantur, dicantque super illum fundatam Ecclesiam, quia ipse cum ceteris ad eam fundandam adlaboravit. Alij dicunt, super omnes Apostolos fundatam pariter esse Ecclesiam, Petrumque, cum haec ei dicta sunt, gessisse personam Ecclesiae. Sunt, qui volunt Petrum hic dictum esse petram, sed pe-

tram ajunt esse fidem, & confessionem Petri; vel, ut alij volunt, ipsam Christum. Nulla autem ex istis expositionibus Pontificum infallibilitati favet: sicut enim, qui in secunda expositione sentiunt, super Apostolos omnes, eorumque successores, fundatam esse Ecclesiam, non propterea putant, aut Apostolos omnes, aut eorum successores indefectibiles fuisse: ita non sequitur ex prima expositione, Petrum, & ejus successores indefectibiles esse, eod quod super eos tanquam super petram & fundamentum Ecclesia sit aedificata: ex tertia & quarta expositione in gratiam Romanorum Pontificum nihil concludi posse, perspicuum est.

Refutatio istius exceptionis.

63. EX antecedentibus liquet, omnes illas expositiones favere Pontificis, Petro succedentis in fidei rebus infallibilitati. Quibus superaddo sequentem argumentationem. Nam ea verba esse accipienda de Petro, ita ut super ipsum ceu petram esset aedificanda Ecclesia, docent Tertullianus de praescript. haeret. cap. 22. Cyprianus Epist. 40. & de Unit. Eccles. Basilius Magnus ad cap. 2. Isaiae. Gregorius Nazianzenus art. 2. de Moderat. in orat. habenda. Cyrillus Alexandrinus lib. 2. in Ioan. cap. 12. Ambrosius Serm. 47. Hieronymus in cap. 16. Matth. Augustinus Serm. 5. in festo Petri & Pauli, & alibi saepe.

64. At eo ipso, quod Ecclesia super hanc petram ita aedificanda foret, ut simul Christus eidem Petro contulerit potestatem clavium, oportet, istam potestatem ex Christi Domini promissione connexam esse cum fidei petra, in Petro semper usque ad consummationem saeculi duratura, nec à portis inferi unquam vincenda. Hinc autem sequitur, talem Clavium potestatem cum petra fidei connexam minimè exspirasse in Petri personam, sed hujus Sedem utpote cum perpetuo Ecclesiae statu connexam, ita vivere in successoribus, ut his competat pastoralis erga universam super petram fundatam Ecclesiam Officij primatus; uti expressè statuunt Concilium Nicænum 1. Can. 6. Ephes. 1. sub verbis Philippi Presbyteri, Chalcedonense Act. 1. 2. 3. & 16. aliaque generales Synodi; nec non ex Patribus Polycarpus apud sanctum Hieronymum de viris illust. Irenaeus lib. 3. cap. 3. Athanasius in Epist. ad Felicem Papam. Basilius Magnus in Epist. 52. ad Athanas. Chrylostomus in Epist. ad Innocentium Papam. Cyrillus in lib. Theof. Cyrillus Alexandrinus in Epist. ad Caesatinum Papam. Hieronymus Epist. 57. ad Damasum Papam. Augustinus lib. 2. de Baptis. contra. Donatistas cap. 1. & alibi saepe. Cum igitur Petri primatus cum Petra, seu fidei firmitate, inseparabiliter connexus, vigeat in Romanam Cathedram, oportet, Romanum Pontificem, dum ex ista Cathedra, id est ex munere suo Pastoralis ad universam Ecclesiam, fidei vel morum decreta condendo, loquitur, errare non posse: quomodo enim alias portae inferi non essent prevalliturae?

ARGUMENTUM III.
Nostratis sententiæ.

65. **H**Oc deducitur ex Christi ad Petrum *Ioannis ult.* prolatis verbis: *Pasce oves meas.* Hinc namque conficitur, quod Petrus, ejusque successor Romanus Pontifex, sit Doctor & Pastor Ecclesiæ, quem proinde tota Ecclesiæ audire, ac sequi tenetur. Ergo si ille erraret in fide, tota Ecclesiæ in ejusmodi errorem induceretur.

Exceptio Elliesiana.

66. **H**ic Parisiensis Doctor excipit. Non solum Petrum, sed omnes Apostolos, & eorum successores Pastores esse ovium Christi, ipsisque in persona Petri dictum fuisse illud: *Pasce oves meas,* & tamen nemo contendit, singulos Ecclesiæ Pastores infallibili iudicio præditos esse. Ita hunc locum ad omnes omnino Apostolos, & animarum curam habentes referunt Ambrosius *lib. 2. de dignit. Sacerdotali: Pasce, inquit, oves meas, quas oves. & quem gregem non solum tunc B. Petrus suscepit, sed & nobiscum eas suscepit, & cum illo eas nos suscepimus omnes.* S. Augustinus *tractatu in Ioannem: Et quidem fratres, quod Pastor est (Christus) dedit & membris suis. Nam & Petrus Pastor, & Paulus Pastor, & ceteri Apostoli Pastores, & boni Episcopi.*

67. Verum etiam si istud dictum ad solum Petrum, & ejus Successores pertineret, non sequitur, eos esse infallibiles; nec valet ratio cinium Bellarmini, cum enim errant, desinunt Ecclesiæ pascere ut oportet: imò occidunt eas potius, quam pascunt, unde non tenentur ejus oves eum sequi, cum vident se in mortifera pascua duci: non enim oves pascit irrationabiles, quas pro arbitrio, & nutu, quod voluerit, agere possit, sed quæ ratione, & persuasionibus pasci debeant, hoc est, doceri & moveri, ut sponte Christum colant, ejusque fidem ac religionem illibatam servent.

Refutatio istius exceptionis.

68. **Q**uandoquidem illa Christi Domini verba definite, ac determinatè ad solum Petrum, præ cæteris Apostolis, ex sua proprietate dicta fuisse noscantur, cum ordine ad Ecclesiæ sanctæ perpetuum statum; uti proximè ostendetur, consequens est, ea non habere locum, nisi in solius Petri perpetuis successoribus Romanis Pontificibus. At ea Christi verba erant adimpletiva promissionis *Matth. 16.* æquè determinatè ac definite erga Petrum factæ, in vi cuius super ipsum ceu petram esset ædificanda Ecclesiæ, cui portæ inferi nunquam essent prævalituræ. Sicque adeo tam isthæc promissiva, quam illa horum adimpletiva Christi verba respiciunt perpetuum Ecclesiæ statum. Nequit autem Oecumenicum Pastorale super tota Ecclesiæ à Christo constitutum munus non esse vallatum infallibilitatis in fidei rebus præeminen-

tiæ, dum ex Christi promissione est solidatum firmitate Petræ, super quam Ecclesiæ à portis inferi nunquam superanda ædificari deberet. Ex illa igitur Christi Domini promissione, unâ & orationis efficaciam merito concluditur Pontificum Romanorum, quatenus ex Cathedræ suæ Apostolicæ Petri in dogmatibus fidei statuunt, infallibilitas; uti Lucius I. *in Epist. ad Episcopos Hispaniæ & Galitiæ.* Felix I. *in Epist. ad Benignum* asserunt. Illius etiam prioris verba ita se habent: *Ecclesiæ Romana Apostolica est, & mater omnium Ecclesiarum, quæ à tramite Apostolicæ traditionis nunquam errasse probatur, nec hæreticis novitatibus depravata incubuit, secundum ipsius Domini pollicitationem dicentis: Ego rogavi pro te. Posterior potè Pontifex ita scripsit de Ecclesiæ Romanæ: *Pe in exordio normam fidei Christianæ precepit ab auditoribus suis Apostolorum Christi principibus, illata manet, juxta illud: Ego rogavi pro te.**

S. V.

Vindicantur nostratis sententiæ argumenta ab autoritate Patrum.

HOc ita format Elliesius *pag. 369. ex S. Hieronymi verbis epist. ad Damasum* ita scribentis: *Cathedræ Petri communione conficitur, super illam petram ædificatam Ecclesiæ scio, quicumque extra hanc domum agnum comederit, prophanus erit, si quis in arca Noe non est, præter regnante diluvio. Addit: Discernite, si placet, obsecro, non timebo tres hypostasas dicere, si vobis, &c.* Hic asserit Hieronymus, se tutò sequi posse sententiæ Romani Pontificis, quia novit super eum Ecclesiæ esse fundatam, & extra ejus communionem salutem non esse. Deinde cur Hieronymus totius Orientis de hypostasibus sententiæ, & iudicio acquiescere noluisse, imperiumque Romani Pontificis ad tres hypostasas agnoscendas expectasset, nisi putasset, eum in iudicando falli non posse?

Exceptio Elliesiana.

Hic Theologus responderet, ex verbis Hieronymi inferri non posse, Romani Pontificis iudicium esse infallibile, sed magni tantum ponderis & momenti apud ipsam fuisse Ecclesiæ Romanæ sententiæ, atque communionem: hoc tantum eius verba sonant, que immeritò ad infallibilitatem adstruendam trahuntur. Ait autem, se tutò sequi posse Romani Pontificis sententiæ, quia scilicet dissidentibus de hypostasibus voce Ecclesiæ totius orbis, poterat ipse ad eam, quam vellet, partem accedere, unde non solus Romanæ Ecclesiæ auctoritatem adducit, sed Occidentalium omnium, & Ægyptiorum. *Hæreticum, inquit, me cum Occidente, hæreticum cum Ægypto, hoc est, cum Damasci Petrosque (quia scilicet istis duobus adhærebant Occidentales, & Ægyptij omnes) condonant; quid enim hominem exceptis sanctis criminantur?*

namque & Sequebatur porro ille istorum potius, quam aliorum sententiam. Primum quia ordinatus fuerat à Paulino trium hypostasium hoste, qui Occidentem & Ægyptum hypostasibus minùs æquum effecerat. Secundò, quia timebat, ne nomine hypostasios aliqui non personam, sed substantiam significarent.

71. Quòd verò ait; Super illam petram edificatam Ecclesiam scio: quicunque extra hanc domum comederit agnum, prophanus est, si quis in Arca Noe non est, peribit regnante diluvio. Dicitur est officiosè & per exaggerationem. Deinde id non probat, Sedis Apostolicæ sententiam infallibilem esse semper fidei regulam, sed ad summum ordinariò adhærendum esse Romano Pontificis sententiæ, eosque, qui à Sede Apostolica dissent, in periculum schismatis venire, at nihil id facit ad fidem, & iudicium Romani Episcopi, sed tantùm ad communionem. Denique perspicuum est ex dictis, car Hieronymus Romani Episcopi imperium ad tres hypostasies proficiendas expectavit, quippe senuebat, quæstionem esse de nomine, nihil mali esse, si tres hypostasies bono sensu profiteretur; verùm cum id ab ipso exigeretur, volebat id facere, quia cum Occidente & Ægypto communicabat, qui tres non dicebant hypostasies, fueratque ordinatus à Paulino trium hypostasium adversario: ipseque peculiare habebat inimicitias cum ijs, qui tres dicebant hypostasies. Quid aliud querit, poterat facere, cum ab eis urgeretur, ut tres hypostasies diceret, quàm à Romano Episcopo petere, num vellet, num juberet, ut tres diceret hypostasies? Nam si citra ejus auctoritatem id fecisset, visus fuisset ab Ecclesiæ Occidentalis & Ægyptiæ communiõne discedere, quod inprimis cavebat. Ergo imperium & iudicium Romani Episcopi non expectat, ut sententiam ferat de quæstione circa tres hypostasies: ipse enim sciebat, quid de ea esset sentiendum, & ante Damali responsionem suam tulerat iudicium, sed volebat ejus auctoritatem habere, quam Orientalibus opponeret.

Refutatio istius exceptionis.

72. Esto, inter Orientales, & Occidentales fuisse concertatù de nomine hypostasios, dum illi sub hac voce substantiam intelligentes negabant, in Divinis esse tres hypostasies, e contra isti eo nomine significantes substantiam ac personam in Deo, tres hypostasies, scilicet personas affirmabant. Quia verò sub ejusmodi æquivocatione latere potuisset error, ac hæresis Ariana, Filij, ac Spiritus sancti substantiam inter se, & à Patris essentia Divina distinctas protervè defendens, ideo dignum erat, circa illud nomen unà & rem eo significatam ita fieri determinationem, ut Trinitas Divinarum Personarum in unitate Essentiæ subsistens illibatè teneretur, & unanimitè affirmaretur. Quam proinde ob causam S. Hieronymus ita cupiebat à Romano Pontifice definiti, tres in Deo esse hyposta-

ses in unitate Essentiæ Divinæ subsistentes, ut certus esset, sub tali definitione nullum posse locum esse errori non circa vocem duntaxat, sed circa ipsum sacrosanctæ Trinitatis mysterium cum fide pugnanti. De hac enim fidei certitudine apertus sermo est, dum is S. Ecclesiæ Doctor in prædicta ad Damalum epistolâ dixerat: Quisquis cum Romano Pontifice non colligit, spargit. Sicque ad eò qui Christi non est, Antichristi est. Quomodò enim hæ antiheses locum habere possent de concertatione solius nominis, ita ut valeret utrinque fidei veritas subsistere?

73. Quia porro is S. Ecclesiæ Doctor ad hanc in Sede Apostolica fidei certitudinem astruendâ hoc inducit fundamentum, quòd nempe serat, super illam Cathedrâ Apostolicâ, cui communiõne consociatur, petram fundari Ecclesiam à portis inferi nullatenus superandam: quomodò fas erat Eliesio excipere, hoc per exaggerationem, & officiosè tantùm fuisse dictum? Quasi verò ex sacris Litteris argumentatio tam ponderosa dici posset officiosa, & per exaggerationem solummodò facta. Quomodò proinde Eliesio asseverare rursus licuit, iudicium Romani Pontificis in ijs verbis, magni equidè ponderis esse, non tamen infallibile denotari? Dum enim is, qui extra domum super illâ Cathedrâ Apostolicâ ceu petrâ edificatam comederit agnum, definitivè pronuntiat prophanus, imò extra Noe arcam constitutus, certò ad eò periturus, quomodò tali censuræ locus esse posset, si in definitione Romani Pontificis, super cujus Cathedram, ceu petram est edificata Ecclesia, non esset fidei dogmatum infallibilitas?

ARGUMENTUM II. Nostratis sententiæ.

74. Hoc desumitur ab auctoritate Divi Augustini serm. 2. de verbis Domini cap. 10. Jam enim iniquantis, de hac causa Pelagij, atque Cælestij, duo Concilia missa sunt ad Sedem Apostolicam, inde etiam rescripta venerunt, causa finita est, error utinam aliquando finiat. Unde, cum hic S. Ecclesiæ Doctor finitam putet causam fidei, quando post Concilia Sedes Apostolica iudicavit, dicendum est, hujus esse supremum, & infallibile iudicium.

Exceptio Eliesij.

75. Hic Author excipit, finitam dici causam Pelagianorum post Conciliorum, & Apostolicæ Sedis iudicium, non quòd nullum superius esset iudicium, superius enim agnoscit in simili causa Augustinus, cum ait, post iudicium Romanæ Sedis adhuc restasse plenarium Ecclesiæ Concilium, sed quia post damnationem Romani Pontificis, Pelagianorum causa omni defensione spoliata erat. Nam antequàm à Zozimo proscriptus fuisset Cælestius, jactabant Pelagiani, se à Romano Episcopo, & multis Occidentalibus probari; ubi verò ab isto Pontifice Pelagius, & Cælestius

GGGGG

lestius

lestius apertè damnati sunt, jam defensione omni carebant, ac propterea finita dici poterat eorum causa, quia unanimi consensu ab omnibus Occidentalibus damnabantur. Porro tantum abest, ut Augustinus scripserit, hanc causam finitam esse iudicio Sedis Apostolicæ, quia supremum erat, & infallibile, ut ipse de ea dicat, quòd si de Cælestio & Pelagio in Romana Ecclesia fuisset aliquid secus iudicatum, nota prævaricationis esset Clericis Romanis inurenda.

Refutatio istius exceptionis.

76. **A**perta vox est Augustini, quòd causa Pelagianorum finita fuerit non præcisè ex duorum Conciliorum decretis, sed ex rescriptis Sedis Apostolicæ. Esti verò illa duo Concilia fuerint tantum provincialia, nec ad eò perinde, ac Concilium Oecumenicum, potuerint causæ illi finem imponere: quamvis insuper ad certitudinem in dogmatibus fidei definiendis quoad nos, & in ordine ad protervos convincendos, maiorem obtinendam à Sedis Apostolicæ definitionibus, quando quæ ad Concilij Oecumenici iudicium ex duorum, Papæ scilicet, seu Capituli, ac reliqui Ecclesiæ Corporis Hierarchici consensu subsistens fiat recursus: attamen hoc minimè obstante, secundum aperta Divi Augustini verba per Apostolicæ Sedis rescriptum, duplicis illius causam Pelagianorum condemnantis Concilij Africani confirmatorium, fuit ea causa finita. Oportet igitur secundum Divum Augustinum Apostolicæ Sedis, seu Pontificis ex Cathedrâ suâ Apostolicâ definiens, secundum se, ac rei veritatem inexistere totam auctoritatem, in vi cuius dici possit causa fidei, etiam dogmata concernens, finita.

ARGUMENTUM III.

Nostratis sententiæ.

77. **P**etitur hoc argumentum ex Petro Chryologo *epist. ad Eutychem* ante Concilium Chalcedonense ita scribente: *Hortamur te, frater honorabilis, ut his, quæ à beatissimo Papa Romana Civitatis scripta sunt, obedienter attendas, quia beatus Petrus, qui in propria Sede vivit, & præsidet, præstat quærentibus fidei veritatem.*

Exceptio Elliesij.

78. **E**xcipit hic Theologus, aliud esse, beatum Petrum veritatem fidei quærentibus præbere, aliud infallibiliter eam præbere. Prius de Romano Episcopo dicit Chrylogus, non posterius, quod tamen unum est probandum.

Refutatio istius Exceptionis.

79. **E**tenim veritas in se ipsa habet intrinsicam, ac essentialem repugnantiam cum falsitate ac errore. Ubi verò est intrinseca,

ac essentialis repugnantia cum falsitate, ibi sub talis repugnantia hypothesis est impossibilitas falsitatis. At verò in Romani Pontificis Sede secundum S. Chryologum, ipsomet etiam Elliesio farente, ita vivit ac præsidet B. Petrus, ut definitè & absolute loquendo præbeat quærentibus fidei veritatem. Consequens est igitur, Romanum Pontificem viventem, ac præidentem in Petri Sede, atque ex hæc Cathedrâ Apostolicâ definientem fidei veritatem, hanc ita præbere, ut iam sit impossibilitas falsitatis in fide, sicquæ ad eò Romanus Pontifex ex Cathedrâ suâ Apostolicâ decernens fidei dogmata, sit prorsus infallibilis: quomodò enim fallibilitas subsistere posset in eò cum petrâ, super quam edificata est Ecclesia, cui portas inferi prævalere, prorsus est impossibile?

ARGUMENTUM IV.

Nostratis sententiæ.

Desumitur hoc argumentum ex Divi Bernardi sententiâ *epist. 190. ad Innocentium* ita loquentis: *Oportet, inquit, ad vestrum referri apostolatum pericula quoque, & scandalavergni Dei, ea præsertim, quæ de fide contingunt, dignum namque arbitror, ibi potissimum recurrere damna fidei, ubi non possit fides sentire desolam, cui enim alteri Sedi dictum est aliquando: Orati pro te Petre, ut non desiciat fides tua?*

Exceptio Elliesij.

Excipitur primò. Ex uno Bernardi officio dicto infallibilitatis privilegium Romano Pontifici tribui non posse, nisi accedat Scripturæ, & Traditionis auctoritas. Nam etiam si constaret, mentem Bernardi fuisse, his verbis Pontificem Romanum infallibilem prædicare, hujus unius auctoritas ad istud privilegium Romano Pontifici asserendam, minimè sufficeret.

Secundò. Non loquitur Bernardus de persona Papæ Romani, sed de Sede Petri, ac probari ex isto loco tantum potest, Romanam Ecclesiam totam non posse à fide deficere; at immeritò concluditur, Romano Pontifici soli idem privilegium competere.

Tertid. Loquitur Bernardus comparatè, non absolute, exaggerando Pontificis Romani auctoritatem, quâ tunc opus habebat ad Abaelardi errores proscribendos.

Quartò. Innocentius non putavit, hæc verba Bernardi ad se solùm pertinere, nam Abaelardi errores, licet à duobus Concilijs jam damnatos, non nisi coactò iterum Concilio proscripsit: *Nos itaque, inquit in epistola, quæ inter Bernardinas est 294. quæ in Petri Cathedrâ, cui à Domino dictum est, & tu aliquando conversus, confirma fratres tuos, lucè indigne residere conspiciuntur, communicato fratrum nostrorum consilio, destinata nobis à vestra dilectione capitula, & universa ipsius Petri Abaelardi perversa dogmata Canonum auctoritate cum suo auctore damnamus.*

Deni-

85. Denique Bernardus lib. 3. *considerat. ad Eugenium de Romanis Pontificibus*, ut errori obnoxius loquitur, præsertim c. 4. Tunc, inquit, tibi licitum censeras, suis Ecclesias mutilare membris, confundere ordinem, perturbare terminos, quos posuerunt Patres tui? Si iustitia est, curque servare suum, auferre cuiquam sua, iusto quomodo poterit convenire? Erras, si ut summam, ita & solam institutam à Deo vestram apostolicam potestatem existimas.

Refutatio istarum exceptionum.

86. Quomodo, mi Elliesi, non apertam impudentiæ notam incurris, dum in re tanti momenti, fidei dogmata nimirum contingente, Divi Bernardi dictum officiosum dicere præsumis? Quomodo hæc tua imputatio non erit dicenda redundare in ipsam Christi orationis efficaciam, dum, quam in fidei damnis relatiendis auctoritatem Divus Bernardus adscribit Romano Pontifici, eam probaverat ex Christi Domini orationis efficaciam, utpote cuius soli Sedi, non alteri, ab eodem Domino nostro dictum esset: *Oravi pro te, ut non deficiat fides tua* & Dum ergo mi Elliesi, Divum Bernardum ex hæc Christi orationis efficaciam Cathedræ Apostolicæ infallibilem auctoritatem probare nitentem, præsumis de officioso dicto, ac exaggerationis excessu cogitare, quomodo non in ipsum Christum, ejusque orationis efficaciam inpegnisse merito diceris? Et hinc lubens tibi concedo, infallibilitatis in fidei rebus privilegium non ex uno Bernardi officioso, sed quæ in ipsa Christi orationis efficaciam solidè fundato verbo Divino, adstruendum esse. Quod adeo Cathedræ Apostolicæ de fidei infallibilitate privilegium, vel maxime locum habet in Romano Pontifice, intra Concilium Oecumenicum decernente, attamen ex verborum Christi proprietate noscitur subsistere, quoties Papa decernit ex iuxta Cathedræ petra, super quam ædificatur Ecclesia. Cui infallibilitati nec quidquam derogat, quod Papa in ijs, quæ *Falsi* sunt, præsertim ut persona privata, dicatur errori obnoxius.

ARGUMENTUM V.

Nostratis sententia.

87.

Latinis Patribus sit transitus ad Patres Græcos: inter quorum testimonia vel maxime elocent, quæ ex libris Thesaurorum Cyrilli laudantur à Divo Thoma multis in locis, ut in *dist. 24. q. 3. art. 2. Ut membra maneamus in capite nostro Apostolico throno Romanorum Pontificum, à quo nostrum est, quærere, quid credere, quid finire debeamus, ipsam venerantes, ipsi quoque rogantes pro omnibus, quoniam ipse solus est reprehendere, corrivere, statuere, & disponere, solvere & ligare loco illius, qui ipsum ædificavit, & multi alij, quod suum est, & plenum, sed ipsi soli dedit, cui omnes jure Divino caput inclinant, & Primates mundi tanquam ipsi Domino testu Christo obediunt. Idem testimonium repetit in libro contra impugnantes religionem, & in opusculo contra errores Græcorum, ac de-*

mum in Catena aurea aliud sub ejusdem Cyrilli nomine testimonium refert his verbis: *Cyrillus, inquit, in libro thesauri: secundum autem hanc Domini promissionem Ecclesia Apostolica Petri ab omni seductione, hæreticæque circumventionem manet immaculata, super omnes Primates Ecclesiarum & populorum in suis Pontificibus in fide plenissima, & auctoritate Petri, & quamvis alie Ecclesie quorundam errore sint veredundate, stabilita iniquissimè illa sola regnat, silentium imponens, & omnium obturans ora hæreticorum, &c.*

Exceptio Elliesij.

Excipitur. Hæc loca Cyrilli esse subditiua, luce clarius est. *Primo* enim non extant in genuinis Thesaurorum Cyrilli libris, unde illa refert Divus Thomas; nec extare illic possunt, cum nihil faciant ad scopum, qui hic in eo totus est, ut Trinitatem ex sacris litteris probet, nec aliò excurrit. Deinde istorum locorum sensus & stylo longè abest à doctrina & stylo Cyrilli. Demum qui eos laudavit, primus est Divus Thomas, quem nemo nescit, sæpè & pius subditiua scripta, & testimonia Patrum pro veris laudasse.

Refutatio istius exceptionis.

88. Qui ne Angelico quidem Doctore eam deterserent reverentiam, quin subditiuis scriptis usum fuisse eum inclames, convinceris hinc verborum illorum, quæ maxime esse ponderis, ipsa Divi Thomæ auctoritas probat, claritati succubuisse. Et hinc ex ejusdem Angelici Doctore præponderante auctoritate in caput tuum retorquetur tua ulterior exceptio adversus Divi Chrysoctomi, Maximi, Cyrilli, & aliorum à Divo Thoma laudatorum Scriptorum testimonia, Concilijque Chalcedonenis acclamationem, maxime dum quod responsum ex S. Chrysoctomo adaptatum fuerat Bulgarorum consultiis, postea primum productis, ex tanti quoque Doctore auctoritate omnino potuerit speciale robur obtinere.

S. VI.

Vindicantur argumenta de prompta ex auctoritate Summorum Pontificum.

ARGUMENTUM I.

Nostratis sententia,

89. Hoc desumitur tum ex verbis epistolæ Lucij I. ita disserentis: *Ecclesia Romana Apostolica & mater Ecclesiarum omnium, quæ à tramite Apostolicæ traditionis nunquam errasse probatur, nec hæreticis novitatibus depravata succubuit, secundum ipsius Domini sollicitationem dicentis: Ego rogavi pro te Petre, &c. Eadem ferè habentur in epist. Felicis primi. Tum ex Agathonis Papæ epistola probata in Synodo VI.*

Att.

art. 4. in qua sic loquitur: *Hæc est veræ fidei regula, quam in prosperis, & in adversis vivaciter tenuit Apostolica Christi Ecclesia, quæ per Dei gratiam à tramite Apostolica traditionis nunquam errasse probatur, aut hereticis novitatibus nunquam depravata succubuit. Quia dictum est Petro: Simon, ecce satanas expetijt: Ego autem rogavi pro te Petre, &c. Hic Dominus fidem Petri non defecturam promisit. & confirmare eum fratres suos admonuit, quod Apostolicos Pontifices meæ exiguitatis Prædecessores fecisse, cunctis est agnitum.*

Exceptiones Elliesianæ.

90. **E**Xcipitur primò. Lucij I. & Felicis I. testimonia nullius esse momenti, utpote desumpta ex epistolis, quas subditias esse, constat apud omnes, in utraq; istâ, falsa Consulum nota earum nothecian speciatim prodit.
91. **E**Xcipitur secundò. Cùm ab Agathonis testimonio ordiamur, agnoscitur hinc, nullum Pontificem per quinque & amplius Ecclesiæ sæcula sibi infallibilitatem arrogasse. Deinde, non dici ab Agathone, Romanum Pontificem infallibilitatis privilegium habere, sed tantum Romanam Ecclesiam à tramite Apostolica traditionis non aberrasse, quæ assertio est *Facti*, non *Iuris*, nam ex eo, quod aliquis non erraverit, non sequitur, eum errare non posse. Denique id Agathonem non de solo Romano Pontifice dicere, hoc enim falsum fuisset, nam Liberium & Honorium à traditionis Apostolicæ tramite deviassent, ignorare non poterat, sed de Romana Ecclesia, quæ deficientibus à fide Episcopis suis, nunquam tamen à fide defecerat.

Refutatio istarum exceptionum.

92. **I**n primis quomodocunque, vel ex aliquo accidentario duntaxat errore nitaris Lucij I. & Felicis I. epistolas labefactare, ipsa tamen ponderosa antiquitatis autoritas prævalere merito censenda est tuæ frivolæ exceptioni.
93. **E**x Agathonis dein testimonio patet, infallibilitatem Papæ reduci in Christi Domini orationis efficaciam, promissionemque Divinam, ut vel hinc tuæ, Elliesi, exceptionis infirmitas evincatur, dum illi Apostolicæ Sedis privilegio non antiquiorem ijs temporibus originem assignis, nullo etiam respectu habito ad ejus Pontificia verba, quibus dilucidè asseruit, Prædecessores suos privilegio illi Divinitus sancito, se conformando, fratres suos confirmasse, utpote ex promissione Divina omnino certos, fidem Petri non defecturam. Et quia idem Agatho, affirmando, Romanam Ecclesiam à tramite Apostolicæ traditionis non aberrasse, hujus rationem in hoc reducit principium, quod Dominus fidem Petri non defecturam promiserit, quomodò fas fuit Elliesio, excipere, hanc Agathonis assertionem solummodò esse *Facti*, minimè verò *Iuris*. Quamvis proinde, si de Romani Pontificis personâ privatâ sit sermo, potuerit omnino contingisse, ut aberraret à fide, eò ipso tamen, quod ipso Elliesio fatente, illud in-

fallibilitatis privilegium sit Romanæ Ecclesiæ proprium, ideo negandum prolius est, Papam ex Cathedrâ Apostolicâ Petra, super quam ædificata est Ecclesia, definitentem, posse à fide aberrare.

ARGUMENTUM II. Nostræ sententiæ.

Istud argumentum petitur ab autoritate tum Nicolai I. in epist. 8. ad Michaelem Imperatorem ita scribentis: *Privilegia istius Sedis perpetua sunt Divinitus radicata, atque plenata: impingi possunt, transferri non possunt, quæ ante imperium vestrum fuerunt, permanent, Deo gratias, hæcenus iudicata, manebuntque post nos, quousque Christianum nomen prædicatum fuerit, illa subsistere non cessabunt.* Et mox ostendens, unde illa privilegia tam liberè prædicaret, hæc ait, nam & inter cætera is, per quem nobis præcipuè ista privilegia collata sunt, aliquando conversus, audivit à Domino: *Confirma fratres tuos.*

Tum Leonis IX. in epist. 5. ad Petrum Antiochenum, sic loquentis: *Nimirum solus est Petrus, pro quo, ne deficeret fides ejus, Dominus & Salvator asseruit, se rogasse, dicens: rogari pro te &c. quæ venerabilis & efficax oratio obtinuit, quod hæcenus fides Petri non defecit, nec defutura creditur in throno illius usque in sæculum sæculi, sed confirmabit corda fratrum varii concutienda fidei periculationibus, sicut usquequaque confirmare non cessavit.*

Tum Innocentij III. in Cap. *Majores de Rapis.* & ejus effectum, ita statuentis: *Majores causas, præsertim articulos fidei contingentes, ad Petri Sedem referendos intelliget, qui novit pro eo Dominum exorasse, ne deficiat fides ejus.*

Exceptiones Elliesianæ.

EXcipitur primò. In illa præallegata Nicolai I. epistola 8. nihil dici, ex quo infallibilitas deduci possit. Privilegia Sedis suæ commendat, ea transferri non posse, & in æternum permanere esse, dicit: hoc nihil ad infallibilitatem Pontificis Romani. Nam licet Ecclesiam Romanam semper subsistere, & à fide penitus non deficere, necessarium sit, haud inde sequitur, ejus Episcopum in errorem cadere non posse. Quod verò addit, Petro à quo hæc privilegia Romanæ Sedis sunt collata, dictum esse; *Et tu confirma fratres tuos, si probaret aliquid de Romano Pontifice, probaret, eum non posse in culpam cadere, quin pœnitentiam agat, & sic non posse damnari.* Addit enim Nicolaus post hæc verba: *Et tu confirma fratres tuos, siquidem & in culpam incidit Petrus, ut sciret, qualiter infirmitatis alium misereri deberet, &c.* Ergo, si idem privilegium haberent Successores Petri, quod habuit Petrus, haberent omnes donum perseverantiæ finalis, sed, ut jam dixi, Nicolaus ex his probare minimè vult, se errare non posse, sed suum esse, sollicitudinem Ecclesiarum omnium gerere, & fratres per vim oppressos adjuvare; veluti colligitur ex antecedentibus verbis.

Hæc, inquit, Ignatium Patriarcham nullâ regulâ, nullâque ordine dictante dejectum, tanquam fratrem adjuvare compellunt: nam inter cætera is, per quem nobis sunt hæc privilegia collata, sic aliquando conversus, audivit à Domino, confirma fratres tuos. Ubi videre est, privilegia Romanæ Sedis à Nicolao commendata eò tantum spectare, ut Romanus Episcopus Ignatium Patriarcham injustè dejectum possit adjuvare.

98. *Secundò, Præadducta verba Leonis IX. non esse ita strictè accipiendâ quasi. Romanus Pontifex à fide deficere, non possit alioquin probare, cum non tantum docendo Ecclesiam, errare non posse, sed nec fidem eum posse amittere: non loquitur ergo de persona Romani Episcopi, sed de Romana Ecclesia: unde in epistola ad Michaelæ Constantinopolitanum Patriarcham, eundem Scripturæ locum allegans, ex eo probat, fidè Petri non defecturam in universa Ecclesia. Taliter inquit, sancta Ecclesia super Petrum (id est) Christum, & super Cepham, solum hominis est ædificata, quia insuper portis, disputationibus scilicet hereticorum nullatenus foret superanda, sic pollicetur ipsa veritas: Porta inferi non prævalent adversus eam; cuius promissionis effectû se impetrasse à Patre, Filius protestatur, dicendo ad Petrum: Ego rogavi pro te, &c. Erit ergo quisquam tanta dementia, qui orationem illius, cuius velle est posse, audeat in aliquo vacuum putare? Nône à Sede Principis Apostolorum, Romanâ videlicet, tam per eundem Petrum, quam per suos successores convicta, atque expugnata sunt omnium hereticorum commenta, & fratrum corda in fide Petri, quæ hætenus nec defecit, nec usque in finem deficiet, sunt confirmata?*

99. *Tertiò, Innocentium loco cit. unicè petere, ut majores causas, ac præsertim fidei, ad se referantur, at ipsum non dicere, eas supremo, ac infallibili iudicio à se judicandas: nec alio sine adducat hæc verba Christi ad Petrum: Ego rogavi pro te Petre, ut non deficiat fides tua. Ergo immeritò ab Adversariis ad probandam infallibilitatem adducuntur, cum ex ijs tantum probet Innocentius, causas majores ad se referendas, & alio in loco disertè dicat, se in fide posse aberrare, & ab Ecclesia judicari, serm. scilicet 2. de consecratione Romani Pontificis, ubi sic loquitur: In tantum mihi fides necessaria est, ut cum de cæteris peccatis Deum iudicem habeam, ob peccatum, quod in fide committitur, possim ab Ecclesia judicari. Porro peccatum in fide committi non potest, de quo Ecclesia possit cognoscere & judicare, nisi fiat docendo pravum aliquod dogma. Hoc autem ipsi Innocentio contigit: consultus enim ab aliquo Abbate Cisterciensi de quodam, qui sibi confessus fuerat, se celebrasse Missas, etsi laicus esset, & sic vellet permanere, an posset in hoc casu revelare secretum confessionis, ex Consilio Cardinalium censuit Innocentius, revelandum esse in eo casu confessionis secretum. Id refert Cæsarius Cisterciensis Monachus Innocentio æqualis lib. 3. hist. memorab. cap. 32. ubi ait, Innocentij responsum*

simpliciter, & absolutè datam, non solum communè Theologorum doctrinæ adversari, sed etiam videri repugnare Lateranensi Concilio, can. 21. sub eodem Innocentio celebrato.

Refutatio istarum exceptionum.

100. *In primis Nicolaus I. eatenus statuit, privilegia Sedis suæ Apostolicæ manere perpetua, ut inter hæc etiam indefectibilitas à fide recensetur in vi Christi verborum: Confirma fratres tuos connexorum cum illis ejusdem Domini verbis: Pro terogavi, ut non deficiat fides tua. At eo ipso, quod teste Elliesio, hoc privilegium competat Sedi Apostolicæ Romani Pontificis, quæ ex Cathedrâ decernentis, oportet Romanum Pontificem, licet, dum non loquitur ex Cathedrâ, sic que in sua persona privata possit à fide deficere, attamen quatenus ex illius Apostolicæ Cathedræ Petræ, super quam Ecclesia à portis inferi semper prævalens ædificatur, fidei definit dogma, non posse ut sic ulli contra fidem errori obnoxium dici. Ex illo igitur Nicolai I. argumento manifestè evincitur Papæ, quæ ex Cathedrâ loquentis in fide infallibilitas.*

101. *Deinde Leo IX. dicendo, efficacem Christi orationem obtinuisse, ne fides Petri credatur in throno usque in sæculum sæculi defectura, apertè sancit, infallibilitatem fidei esse immobiliter connexam cum throno Apostolicæ Petri Cathedræ. At ista immobilis connexio haud subsisteret, si Papa ex Cathedrâ Apostolicæ autoritate definiendo fidei dogmata, esset errori obnoxius. Nec reverà Ecclesia Romana, super hanc immobilem Petram ædificata esset prorsus certa fidei nunquam amittendæ, nisi Cathedrâ Apostolicæ ad instar Petræ super se fundantis Romanam Ecclesiam, competere illa per Christum promissa à fide indefectibilitas. Quæ proinde fidei petræ in Cathedrâ Apostolicâ firmitas in causa est, cur majores, fidem præcipuè concernentes causæ, ad ejus iudicium referri debeant. Quod ad eò fidei iudicium oportet eo ipso esse infallibile, quod Christus non tam pro Petro personaliter spectato, quam ejus Cathedrâ perpetuâ rogavit, ne fides ipsius deficeret; uti argumentatur præcæditus Innocentius. Qui proinde Pontifex licet aliquando falsus sit, se in sua persona propria posse fidei errori obnoxium esse, attamen ejusmodi errabilitatem à suâ Cathedrâ Apostolicâ, sive à se, quæ ex hujus Petræ per Christum immobiliter firmità remotissimam pronuntiavit.*

Corollarium finale.

102. *Quod ergo Elliesius in suo præloquio desideraverat, ut Romani Pontificis ex Cathedrâ loquentis in fide infallibilitas ostendetur ex sacra Scriptura & Traditione; hoc abundè à nobis præstitum jam habetur in antecedentibus. Dum verò ulterius desiderat, quid exigatur, ut Papa dici queat loqui ex*

Hhhh

Cat-

Cathedrâ, ejus rei explicationem ex Christi Domini verbis *Matth. 16.* ad Petrum definitè prolatis adferimus, quòd scilicet Papa sit loquens ex Cathedrâ, quare ex Apostolicâ suâ autoritatis petrâ, quâ quâ edificata extat Ecclesia, fidei dogmata, seu morum decreta definit. Et quia in *secunda disquisitione præsentis 4. art.* probavimus, hanc Petrâ Apostolicâ firmitatem subsistere etiam *antecedenter* ad Corporis Ecclesiæ Hierarchici unâ secum in Concilio Oecumenico coadunati consensum; idcirco non intrâ duntaxat, sed etiam extra Synodum Universalem Ecclesiæ univèrsæ *perfectè & completè* repræsentati-

vam, posse in vi auctoritatis ipsi quâ Capitulum & ut sic Ecclesiam totam *Capitaliter* repræsentanti convenire, ut fidei dogmata *absolutè & definitivè* lanciando, dicendus sit statuisse ex Cathedrâ suâ Apostolicâ, atque adeò potiri, ut sic in rebus fidei infallibilitate *quoad se, & secundum rei veritatem omninò perfectâ*, licet *quoad nos, & in ordine ad præteritos convincendos*, major vis sit auctoritatis *omnimodè & confirmatè* convincentis, dum suum consensum auctorizativum conjungit cum fidei & morum decretis, intrâ Synodum Oecumenicam à reliquo etiam Ecclesiæ hierarchico Corpore comprobatis.

Dei gloria, Deiparæque honor,
ac omnium Sanctorum religiosa
veneratio.

F I N I S.

IN.